



KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 13.11.2007
KOM(2007) 697 wersja ostateczna

2007/0247 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniająca dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń i 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej

(przedstawiona przez Komisję)

{SEK(2007) 1472}

{SEK(2007) 1473}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Podstawa i cele wniosku

W celu zwiększenia inwestycji, innowacyjności i korzyści dla konsumentów w dziedzinie łączności elektronicznej Europa potrzebuje spójnych ram regulacyjnych dla gospodarki cyfrowej, które zachowałyby aktualność w przyszłości, byłyby zorientowane rynkowo i wykorzystywałyby zalety związane z zakończeniem budowy rynku wewnętrznego.

Niniejszy wniosek jest jednym z trzech wniosków w sprawie reform zmieniających obowiązujące obecnie ramy regulacyjne. Ten pierwszy wniosek reformy legislacyjnej obejmuje zmiany dyrektywy ramowej¹, dyrektywy o zezwoleniach² i dyrektywy o dostępie³. Oddzielny wniosek reformy legislacyjnej⁴ obejmuje zmiany w dwóch innych dyrektywach. Uzupełnia go wniosek w sprawie rozporządzenia tworzącego nowy Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej⁵. Trzy wnioski reformy legislacyjnej uzupełnia ocena skutków⁶ oraz komunikat określający główne linie polityki i zawierający sprawozdanie z konsultacji publicznych⁷. Ponadto Komisja przyjęła drugą wersję swojego zalecenia w sprawie odnośnych rynków produktów i usług, zgodnie z którym liczbę rynków podlegających uregulowaniom *ex ante* zredukowano z 18 do 7.

Celem niniejszych wniosków reform legislacyjnych jest skorygowanie unormowań ramowych łączności elektronicznej poprzez poprawę ich skuteczności, zredukowanie zasobów administracyjnych koniecznych do wdrożenia uregulowań ekonomicznych (procedura analizy rynku) oraz uproszczenie i zwiększenie efektywności udostępniania częstotliwości radiowych. Jest to zgodne z przyjętym przez Komisję programem lepszych uregulowań prawnych, którego celem jest zapewnienie proporcjonalności interwencji legislacyjnych w stosunku do realizowanych celów politycznych, i wchodzi w skład ogólnej strategii Komisji wzmocnienia i zakończenia budowy rynku wewnętrznego.

Dokładniej, niniejszy wniosek ma trzy cele:

1. Uzyskanie postępów w kierunku efektywniejszego zarządzania widmem, tak aby ułatwić dostęp do widma operatorom i sprzyjać innowacjom.
2. Zapewnienie, aby w przypadkach gdy istnienie uregulowań pozostaje konieczne, były one efektywniejsze i prostsze – zarówno dla operatorów, jak i dla krajowych organów regulacyjnych.

¹ Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, Dz.U. L 108 z 24.4.2002.

² Dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej, Dz.U. L 108 z 24.4.2002.

³ Dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń, Dz.U. L 108 z 24.4.2002.

⁴ COM(2007) 698.

⁵ COM(2007) 699.

⁶ SEC(2007) 1472.

⁷ COM(2007) 696.

3. Dokonanie decydującego kroku dla uzyskania większej spójności stosowania zasad obowiązujących w UE w celu zakończenia budowy rynku wewnętrznego łączności elektronicznej.

- **Kontekst ogólny**

W ramach odnowionej strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu i zatrudnienia Komisja zaproponowała w czerwcu 2005 r. nową strategię — inicjatywę i2010: europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia — określając szerokie orientacje polityczne w celu promowania otwartej i konkurencyjnej gospodarki cyfrowej. Stworzenie jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej, która stanowi jeden z głównych filarów inicjatywy i2010, obejmuje reformę ram regulacyjnych stanowiącą jedno z jej głównych wyzwań. W inicjatywie i2010 podkreśla się również, że efektywniejsze zarządzanie widmem zwiększy innowacyjność w technologiach informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) i pomoże w zapewnieniu obywatelom europejskim usług po przystępnych cenach.

Zgodnie z zasadami lepszych uregulowań prawnych przewiduje się dokonanie okresowego przeglądu ram regulacyjnych, aby dostosować je do rozwoju rynku i technologii.

W czerwcu 2006 r. Komisja przedstawiła komunikat⁸ dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący funkcjonowania ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej. W komunikacie stwierdzono, że ramy regulacyjne doprowadziły do uzyskania znacznych korzyści, jednak rynek wewnętrzny łączności elektronicznej jest ciągle niekompletny, ponieważ wiele aspektów jest dalej regulowanych na poziomie krajowym.

Sytuacja ta kontrastuje z rozwojem rynku i technologii, które nie są ograniczone przez granice międzypaństwowe, w związku z czym wymagają wspólnego podejścia regulacyjnego w całej UE. Obecna fragmentacja utrudnia inwestowanie i jest niekorzystna dla konsumentów i operatorów. Wymaga to szeroko zakrojonej reformy ram regulacyjnych, która doprowadzi do wzmocnienia rynku wewnętrznego i zakończenia jego tworzenia.

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

Celem niniejszego wniosku jest zmiana trzech dyrektyw: dyrektywy ramowej, dyrektywy o zezwoleniach i dyrektywy o dostępie.

- **Spójność z polityką i celami Unii w innych dziedzinach**

Celem wniosku w sprawie zmiany dyrektywy ramowej w dziedzinie bezpieczeństwa i integralności jest wzmocnienie odporności obecnych sieci i systemów łączności elektronicznej. Uzupełnia on decyzję ramową 2005/222/WSiSW w sprawie ataków na systemy informatyczne⁹, która uznaje pewne działania za niezgodne z prawem. Wniosek dotyczący zmiany dyrektywy w sprawie zezwoleń w celu ustanowienia wspólnej procedury selekcji ułatwi wydawanie zezwoleń na pewne ogólnoeuropejskie usługi satelitarne, zgodnie z jednym z celów europejskiej polityki kosmicznej¹⁰.

⁸ COM(2006) 334 wersja ostateczna.

⁹ Dz.U. L69 z 16.3.2005, str. 67.

¹⁰ Komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego – Europejska polityka kosmiczna, COM(2007) 212 wersja ostateczna, 26.4.2007.

2. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami i ogólny profil respondentów

Służby Komisji rozpoczęły dwufazowe konsultacje pod koniec 2005 r. Pierwsza faza obejmowała wezwanie do wyrażania opinii, w tym przesłuchanie publiczne z udziałem ponad 440 uczestników (które odbyło się w styczniu 2006 r.). Uzyskano około 160 opinii od zainteresowanych stron. W wezwaniu do wyrażania opinii zainteresowane strony proszono o przekazywanie swoich opinii na temat ogólnych zagadnień związanych z uregulowaniami łączności elektronicznej. Wzięto je pod uwagę podczas przygotowywania komunikatu Komisji z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie przeglądu¹¹, uzupełniającego go dokumentu roboczego służb Komisji i oceny skutków. Publikacja tych dokumentów rozpoczęła drugą fazę konsultacji publicznych, które trwały do października 2006 r. W październiku 2006 r. odbyły się publiczne warsztaty pozwalające zainteresowanym stronom na wyrażenie opinii na temat dokumentów objętych konsultacjami. Otrzymano 224 odpowiedzi od licznej grupy zainteresowanych stron, zarówno z obszaru UE, jak i spoza. Pisemne komentarze wysłały 52 stowarzyszenia sektorowe, 12 stowarzyszeń handlowych i związki pracownicze oraz 15 stowarzyszeń użytkowników, oraz 18 państw członkowskich i Europejska Grupa Regulatorów (ERG). W związku z opinią uzyskaną od ERG Komisja podjęła dialog regulacyjny, który miał miejsce w okresie od listopada 2006 r. do lutego 2007 r., w celu zbadania możliwości zmniejszenia niespójności regulacyjnych i przeszkód w utworzeniu jednolitego rynku uwzględniając zasadę lepszych uregulowań prawnych.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób, w jaki były one uwzględniane

Wnioski w dziedzinach zarządzania widmem i uproszczenia analiz rynku spotkały się z szerokim poparciem ze strony państw członkowskich i sektora. W znacznej liczbie opinii złożonych przez sektor wzywano do stworzenia prawdziwego rynku wewnętrznego łączności elektronicznej. Wyrażano pewne obawy związane z określonymi aspektami nadzorowania przez Komisję usuwania uchybień bez angażowania krajowych organów regulacyjnych oraz ze zmianami procedur odwoławczych. Jeżeli chodzi o bezpieczeństwo, w złożonych dokumentach wyrażono szerokie poparcie dla ogólnych celów, jednak prezentowane opinie były bardziej zróżnicowane pod względem proponowanych środków do realizacji. Nowi operatorzy oraz ERG wzywali do możliwości wprowadzenia rozdziału funkcjonalnego. Ze znacznym poparciem spotkała się propozycja dotycząca zezwolenia w zakresie usług o wymiarze ogólnoeuropejskim. W niniejszym wniosku uwzględniono wyniki konsultacji publicznych.

• Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej

Właściwe dziedziny wiedzy naukowej i specjalistycznej

- Badanie „Przygotowanie kolejnych etapów regulowania łączności elektronicznej — wkład do przeglądu ram regulacyjnych w zakresie łączności elektronicznej” (Hogan & Hartson, Analysys), 2006.

¹¹ Zob. przypis 8.

Krótki opis otrzymanych i wykorzystanych opinii

Badanie potwierdziło zasadność obowiązujących ram regulacyjnych i ich celów. Jednak wskazało również na potrzebę dokonania pewnych korekt.

- W badaniu przyjrano się szerzej niektórym aspektom regulacji, co obejmowało badanie ankietowe uczestników rynku dotyczące przeszkód istniejących na rynku wewnętrznym i ocenę procedury analizy rynku zgodnie z „artykułem 7”. Przedstawiono w nim szereg zaleceń zmian, w tym sposoby uproszczenia procedury przeglądu rynku i poprawy odwołań kierowanych do sądów krajowych, chociaż w żadnym z zaleceń nie sugerowano szeroko zakrojonych zmian ram regulacyjnych. Zaproponowano w nim możliwość weta Komisji w odniesieniu do środków naprawczych w przypadkach uzasadnionych ich wymiarem rynku wewnętrznego i włączenie rozdziału funkcjonalnego do listy środków naprawczych dostępnych krajowym organom regulacyjnym.

Środki zastosowane w celu publicznego udostępnienia porad ekspertów

Badanie jest dostępne na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/library/ext_studies/index_en.htm#2006

• Ocena skutków

W raporcie z oceny skutków z czerwca 2006 r. przedstawiono wstępną analizę zestawu ogólnych opcji polityki. Analiza ta została uszczegółowiona po konsultacjach publicznych. Druga ocena skutków, opublikowana łącznie z niniejszym wnioskiem, koncentruje się na dokładniejszym zestawie opcji dotyczących tych propozycji, które odnoszą najdalej sięgające skutki. Niniejsza ocena została oparta w szczególności na badaniu ekspertów dotyczącym opcji polityki efektywnego zarządzania widmem.

Do grup, na które w największej stopniu wpłyną proponowane zmiany, należą przedsiębiorstwa (od dawna prowadzące działalność i nowi uczestnicy rynku w sektorze łączności elektronicznej oraz użytkownicy biznesowi usług łączności elektronicznej), administracje państwowe, obywatele i ogół społeczeństwa europejskiego. Przedstawiciele wszystkich tych grup są użytkownikami łączności elektronicznej. Najważniejszymi uczestnikami rynku, na których wpłynie niniejszy wniosek, są w szczególności krajowe organy regulacyjne, usługodawcy łączności elektronicznej i nadawcy. Nie jest to jednorodna grupa: jej członkowie mogą mieć często sprzeczne interesy. Ocena skutków jest dostępna na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/library/public_consult/index_en.htm#communication_review

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

• Krótki opis proponowanych działań

Celem wniosku jest zmodernizowanie i znowelizowanie istniejących dyrektywy ramowej, dyrektywy o zezwoleniach i dyrektywy o dostępie.

Główne proponowane zmiany w dyrektywie ramowej są następujące:

- Zreformowanie zarządzania widmem w wykonaniu polityki Komisji dotyczącej zarządzania widmem określonej w komunikacie z września 2005 r.¹² Znaczenie widma znacznie się zwiększyło w związku z rozwojem technologicznym i wymaganiami konwergencji, jednak zarządzanie nim w obrębie UE nie dotrzymało kroku tym zmianom. Dlatego konieczne jest bardziej elastyczne podejście do eksploatacji potencjału ekonomicznego i uzyskania korzyści społecznych i środowiskowych z poprawy wykorzystania widma.
- Poprawa spójności regulacji rynku wewnętrznego w dziedzinie łączności elektronicznej. Zostanie to uzyskane poprzez zwiększenie roli Komisji w odniesieniu do środków naprawczych nakładanych przez krajowe organy regulacyjne, co zostanie połączone ze znacznym zaangażowaniem nowego Europejskiego Urzędu ds. Rynku Łączności Elektronicznej w procedurę „z art. 7”, aby zapewnić skuteczne wykorzystanie wiedzy fachowej wszystkich krajowych organów regulacyjnych i jej uwzględnienie w ostatecznej decyzji Komisji.
- Wzmocnienie bezpieczeństwa i integralności, na korzyść użytkowników łączności elektronicznej. Jest to bezwzględnie konieczne w celu wzmocnienia zaufania i poczucia bezpieczeństwa przedsiębiorstw i obywateli przy korzystaniu z łączności elektronicznej.

W odniesieniu do dyrektywy o zezwoleniach, główne zmiany są następujące:

- dostosowanie dyrektywy do nowej polityki dotyczącej widma;
- stworzenie efektywnej procedury dla przedsiębiorstw wymagających praw użytkowania do świadczenia usług na skalę ogólnoeuropejską oraz
- zapewnienie płynnego przejścia do wprowadzenia odsprzedaży widma.

W odniesieniu do dyrektywy o dostępie, główną zmianą jest wprowadzenie rozdziału funkcjonalnego jako środka naprawczego, który może być nakładany przez krajowe organy regulacyjne, pod warunkiem zatwierdzenia przez Komisję, która musi w tym celu zasięgać rady nowego Urzędu.

• Podstawa prawna

Artykuł 95 Traktatu WE

• Zasada pomocniczości

Proponowane działanie obejmuje wprowadzenie zmian do istniejących ram regulacyjnych UE, w związku z czym dotyczy dziedziny, w której Wspólnota wykonywała już swoje kompetencje. Dlatego wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu WE. Co więcej, model ram regulacyjnych opiera się na zasadzie decentralizacji uregulowań w państwach członkowskich, która czyni władze krajowe odpowiedzialnymi za nadzorowanie rynków zgodnie z wspólnym zestawem zasad i procedur.

¹² COM(2005) 400.

- **Zasada proporcjonalności**

Niniejszy wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ proponuje się w nim minimalny poziom harmonizacji, z pozostawieniem definicji środków wykonawczych krajowym organom regulacyjnym lub państwom członkowskim, w następujących obszarach:

- uproszczenie „procedury z art. 7” stanowi możliwy sposób uproszczenia obciążenia administracyjnego operatorów i KOR — zgodnie z prowadzoną przez Komisję polityką lepszych uregulowań prawnych — przy zapewnieniu istnienia efektywnego mechanizmu wspólnotowego w odniesieniu do kluczowych obszarów, w których konieczna jest spójność regulacyjna na rynku wewnętrznym;
- środki mające na celu wzmocnienie bezpieczeństwa i integralności nie nakładają szczegółowych obowiązków na poziomie UE, tylko raczej przyznają dodatkowe uprawnienia wykonawcze krajowym organom regulacyjnym, pozostawiając efektywne uregulowanie tych zagadnień państwom członkowskim.

Proponowane zmiany nie wychodzą poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu lepszego uregulowania sektora. Są one zgodne z zasadą proporcjonalności określoną w art. 5 Traktatu WE.

- **Wybór instrumentów**

Proponowany instrument: dyrektywa.

Inne środki nie byłyby odpowiednie, ponieważ przedmiotem niniejszego wniosku jest zmiana trzech istniejących dyrektyw.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet Wspólnoty.

5. INFORMACJE DODATKOWE

- **Uproszczenie i redukcja kosztów administracyjnych**

Celem szeregu zmian jest zmniejszenie obciążenia administracyjnego krajowych organów regulacyjnych i uczestników rynku:

- Zwiększenie elastyczności zadań z zakresu zarządzania widmem ułatwi procedury administracyjne KOR i użytkowanie widma operatorom i konsumentom. Na mocy proponowanego mechanizmu ograniczenia prawne (np. warunki dotyczące zezwoleń) będą ograniczone do minimum.
- Wprowadza się przepisy, które pozwolą na złagodzenie obowiązków krajowych organów regulacyjnych zgłaszania projektowanych środków Komisji zgodnie z art. 7 dyrektywy ramowej. Mogą one obejmować „skróconą” procedurę zawiadamiania o pewnych projektowanych środkach (np. dotyczących stabilnych rynków lub niewielkich zmian wprowadzanych do wcześniej zgłoszonych środków), zgodnie z którą krajowe organy regulacyjne będą jedynie informować Komisję o projektowanych środkach i przekazać

ograniczony opis merytoryczny takiego środka oraz procedurę „zwolnienia z obowiązku zawiadamiania” w odniesieniu do pewnych kategorii uznanych za mało prawdopodobne, że mogą spowodować problemy z konkurencją, w przypadku których krajowe organy regulacyjne nie będą już zobowiązane do zgłaszania projektowanych środków Komisji.

Ponadto, proponuje się uchylenie pewnych przestarzałych przepisów, w tym na przykład środków przejściowych mających na celu ułatwienie przejścia ze „starych” ram regulacyjnych z 1998 r. na ramy z 2002 r..

Wniosek został uwzględniony w programie Komisji na rzecz stopniowej aktualizacji i stopniowego upraszczania wspólnotowego dorobku prawnego i w jej programie działalności legislacyjnej i prac Komisji pod symbolem 2007/INFSO/001.

Równocześnie, w wyniku zmian w zaleceniu w sprawie odnośnych rynków, liczba rynków potencjalnie podlegających uregulowaniom *ex ante* zostanie zredukowana z 18 do 7.

- **Uchylenie obowiązującego prawodawstwa**

Przyjęcie wniosku doprowadzi do uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2887/2000 z dnia 18 grudnia 2000 r. w sprawie uwolnionego dostępu do pętli lokalnej¹³.

- **Klauzula przeglądu/weryfikacji/wygaśnięcia**

Dyrektywy, które mają zostać zmienione, zawierają już klauzulę o regularnym przeglądzie.

- **Tabela korelacji**

Państwa członkowskie są zobowiązane do przekazywania Komisji tekstu krajowych przepisów stanowiących transpozycję dyrektywy oraz tabeli korelacji pomiędzy tymi przepisami a dyrektywą.

- **Europejski Obszar Gospodarczy**

Proponowany akt prawny ma znaczenie dla EOG i w związku z tym jego zakres powinien obejmować Europejski Obszar Gospodarczy.

- **Szczegółowe wyjaśnienie dotyczące wniosku**

Artykuł 1 obejmuje zmiany do dyrektywy ramowej

Cele proponowanych zmian są następujące:

Nowe podejście do zarządzania widmem

- W art. 6: zmiana zapewnia konsultowanie przez państwa członkowskie również zainteresowanych stron przy rozważaniu możliwego odstępstwa od zasad neutralności technologii i usług.

¹³ Dz.U. L 336 z 30.12.2000, str. 4.

- W art. 8 ust. 1: zmiana wyjaśnia istniejącą terminologię.
- W art. 9: aby umożliwić większą elastyczność dla uwzględnienia potrzeb rynkowych, neutralność technologii (art. 9 ust. 3) ustanawia się wiążącą zasadą i wprowadza się zasadę neutralności usług (art. 9 ust. 4), z możliwością wyjątków w ograniczonej liczbie przypadków, na przykład aby zrealizować cele interesu ogólnego. Można nałożyć zasadę możliwości odsprzedaży widma we wspólnie określonych pasmach (art. 9b). Zmiany polegają również na wprowadzeniu fazy przejściowej (art. 9a) i umożliwiają Komisji podjęcie środków wykonawczych za pośrednictwem procedur i komitologii, aby mogła ona skoordynować stosowanie nowych zasad (art. 9c) z celami rynku wewnętrznego.

Konsolidacja rynku wewnętrznego i poprawa spójności

- W art. 7 ust. 4: zmiana rozszerza uprawnienia Komisji do nadzorowania środków naprawczych proponowanych przez krajowe organy regulacyjne dla przedsiębiorstw mających znaczącą pozycję rynkową.
- W art. 7 ust. 5 i 7: zmiana ma na celu wzmocnienie koordynacji uregulowań w obrębie rynku wewnętrznego. Urząd ma wspierać Komisję poprzez udzielanie jej rad.
- W art. 7 ust. 5, art. 7 ust. 6, art. 7a, art. 16 ust. 6, art. 16 ust. 7: zmiany racjonalizują pewne elementy proceduralne w procesie przeglądu rynku, tak aby zmniejszyć niepewność uczestników rynku. Artykuł 16 ust. 7 zezwala Komisji, której ma pomagać Urząd, na przejęcie analizy rynku, jeżeli krajowy organ regulacyjny opóźni się w znacznym stopniu z wykonywaniem swoich obowiązków. Artykuł 7 ust. 8 pozwala Komisji, którą ma wspierać Urząd, nakładać szczegółowe obowiązki w odniesieniu do ponownie zgłaszanych projektowanych środków.
- Artykuł 16 ust. 6: wprowadza harmonogram wykonywania analiz rynku.
- Artykuł 10 ust. 4: objaśnia uprawnienia Komisji w dziedzinie numeracji w odniesieniu do pewnych usług o zasięgu obejmującym rynek wewnętrzny. Przypadek numeru „116” pokazuje, że konieczne jest przyznanie Komisji pewnych uprawnień dotyczących taryf związanych z posługiwaniem się określonymi numerami. Na Urząd może zostać nałożona odpowiedzialność za wdrażanie środków przyjętych przez Komisję.
- W art. 15 ust. 4 oraz art. 16 ust. 5: w odniesieniu do rynków ponadpaństwowych Komisja wyznaczy przedsiębiorstwa mające znaczącą pozycję rynkową i nałoży na nie szczegółowe obowiązki, biorąc pod uwagę opinię Urzędu.
- W art. 19: wyjaśnia się istniejące uprawnienia Komisji, tak aby zapewnić harmonizację lub koordynację na poziomie wspólnotowym w niektórych obszarach. Pozwoli to na rozstrzyganie technicznych kwestii regulacyjnych i problemów związanych ze zmianami technologii w sposób terminowy i skoordynowany, a nie fragmentaryczny.
- W nowym art. 21a: zmiana poprawia uprawnienia wykonawcze krajowych organów regulacyjnych.

Poprawa bezpieczeństwa i integralności sieci

- Dodaje się nowy rozdział dotyczący bezpieczeństwa i integralności sieci i usług. Wzmacnia się obowiązki w tej dziedzinie, aby zapewnić niezawodne i bezpieczne

korzystanie z łączności elektronicznej (art. 13a ust. 1). Urząd przyczyni się do harmonizacji właściwych technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa poprzez udzielanie porad eksperckich Komisji. Nowe przepisy rozszerzają zakres wymagań integralności poza sieci telefoniczne, na sieci telefonów komórkowych i sieci IP (art. 13a ust. 2). Artykuł 13b nadaje krajowym organom regulacyjnym uprawnienia wykonawcze w tej dziedzinie.

Niezależność regulatorów, prawo do odwoływania się

- W art. 3 ust. 3: zmiana wzmacnia niezależność krajowych organów regulacyjnych poprzez ustanowienie standardów odwoływania szefa krajowego organu regulacyjnego, z ograniczeniem możliwego wpływu innych organów publicznych na codzienne zarządzanie prowadzone przez krajowy organ regulacyjny, i zapewnienie posiadania przez niego własnego, niezależnego budżetu i wystarczających zasobów ludzkich.
- W art. 4 ust. 1: ustanawia się tu kryterium minimum (pilna konieczność zapobieżenia wyrządzenia poważnej i nieodwracalnej szkody zainteresowanej stronie) zawieszenia środka przyjętego przez krajowy organ regulacyjny, zgodnie z obowiązującym orzecnictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.
- W art. 4 ust. 3 wymaga się od państw członkowskich przekazywania Urzędowi i Komisji informacji na temat odwołań.
- W art. 5 ust. 1: zmiana pozwala krajowym organom regulacyjnym na uzyskiwanie informacji o rozwoju sieci (np. o architekturze NGN), który może mieć wpływ na usługi świadczone na poziomie hurtowym konkurentom.

Dostosowania techniczne sformułowań dyrektywy

- W art. 1 ust. 1: zmiana prowadzi do objęcia ramami regulacyjnymi urządzeń końcowych. Jest to zgodne ze zmianami proponowanymi w zmienionej dyrektywie o usłudze powszechnej, mającymi na celu poprawę eDostępności dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych.
- W art. 2 uaktualniono szereg definicji (litery d) i e)) lub wyjaśniono definicje (w lit. b), q), r) i s)).
- W art. 8 zaktualizowano cele krajowych organów regulacyjnych, zwłaszcza w odniesieniu do użytkowników w podeszłym wieku i użytkowników z potrzebami społecznymi. Litera g) dotyczy swobód użytkowników końcowych w społeczeństwie informacyjnym.
- W art. 10 ust. 2: zmiana koryguje niespójność aktualnie istniejących sformułowań.
- W art. 11: ułatwiono dzielenie się pomieszczeniami lub majątkiem oraz koordynację prac budowlanych. Uchylenie to należy rozpatrywać równolegle ze skreśleniem art. 12 ust. 2.
- W art. 12: umożliwia się krajowym organom regulacyjnym nakazywanie współużytkowania przewodów i wejść do budynków. Celem tej zmiany jest ułatwienie inwestycji sieciowych w światłowody, w szczególności poza obszarami miast.

- W art. 14 ust. 3: został on skreślony, ponieważ okazał się nieskuteczny. Sprawę rozciągnięcia znaczącej pozycji rynkowej z jednego rynku na inny należy rozstrzygać na rynku, na którym istnieje znacząca pozycja rynkowa.
- W art. 20: objaśnia się, że spory pomiędzy usługodawcami dostarczającymi treści (np. nadawcami) a usługodawcami usług łączności elektronicznej wchodzą w zakres art. 20.
- W art. 21: nowy Urząd będzie wydawać krajowym organom regulacyjnym opinie co działań jakie należy podjąć; krajowe organy regulacyjne będą musiały wziąć te opinie pod uwagę.
- Załączniki I oraz II do dyrektywy zostają skreślone, ponieważ nie są już niezbędne.

Usunięcie przeterminowanych lub przestarzałych przepisów

- W art. 18 ust. 3: przepis ten stał się przestarzały.
- W art. 27: przepis dotyczył środków przejściowych zmiany ze starych ram regulacyjnych z 1998 r. na nowe z 2002 r. Obecnie jest przestarzały i może zostać uchylony.

Artykuł 2 obejmuje zmiany do dyrektywy o dostępie

Cele proponowanych zmian są następujące:

- Artykuł 5 ust. 4 pokrywa się z kilkoma innymi przepisami i zostaje uchylony.
- W art. 7: uchylono przestarzałe przepisy.
- W art. 13a: zmiana umożliwia krajowym organom regulacyjnym nakazywanie rozdziału funkcjonalnego i określa odpowiednie okoliczności, w szczególności ustalenia dotyczące zarządzania. Nakazanie rozdziału funkcjonalnego wymaga uprzedniego uzyskania zgody Komisji.
- W art. 13b: zmiana dotyczy przypadku dobrowolnego podziału.
- W art. 12 ust. 1 lit. f) i j): w literze f) wyjaśniono przepisy o wspólnym korzystaniu z urządzeń; litera j) wyklucza dyskryminację na poziomie wzajemnych połączeń w sieci IP.

Wprowadzono korekty techniczne w następujących artykułach: art. 5 ust. 2 (który przeniesiono do art. 12 ust. 3), art. 2 lit. a) i art. 4 ust. 1. Obejmują one również aktualizację odwołań do dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej (art. 8 ust. 3) i dostosowanie tekstu do nowej decyzji o komitologii (art. 6 ust. 2, art. 5 i art. 14).

Artykuł 3 obejmuje zmiany w dyrektywie o zezwoleniach

Cele proponowanych zmian są następujące:

Wdrożenie reformy widma

- W art. 5: zmiana ułatwia dostęp do widma. Wyjaśniono przepisy dotyczące przyznawania widma nadawcom, bez wpływu na podstawowe znaczenie istniejących przepisów. Ustanowiono procedurę zapewniającą płynne przejście (w ciągu 5 lat) przed pełnym

wdrożeniem możliwości odsprzedaży widma (art. 5 ust. 2). Państwa członkowskie mogą podjąć środki mające na celu zahamowanie gromadzenia widma — art. 5 ust. 6.

- W art. 5 ust. 2, art. 6, art. 7 ust. 3 oraz w załączniku: określa się tu przepisy umożliwiające bardziej elastyczne użytkowanie widma, tj. wdrożenie neutralności technologii (swobody wykorzystywania dowolnej technologii w paśmie widma), neutralności usług (swobody wykorzystywania widma do oferowania dowolnej usługi) i możliwości odsprzedaży widma.

Częstotliwości i numery do świadczenia usług ogólnoeuropejskich

- W art. 6a i 6b: w celu ułatwienia dostępu do widma przedsiębiorstwom potrzebującym praw użytkowania we wszystkich państwach członkowskich (np. dostawcom usług satelitarnych) Komisja, z pomocą Komitetu ds. Łączności, może koordynować lub harmonizować warunki dotyczące indywidualnych praw (załącznik II), procedury selekcji i wybór przedsiębiorstw. Urząd wspiera Komisję poprzez wydawanie opinii. Artykuły te zastępują art. 8, który okazał się nieskuteczny.

Uprawnienia wykonawcze krajowych organów regulacyjnych

- W art. 10: zmiana wzmacnia uprawnienia wykonawcze krajowych organów regulacyjnych w celu zwiększenia efektywności wdrażania ram regulacyjnych.

Poprawa eDostępności dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych

- W części A pkt 8 załącznika: zmiana pozwala krajowym organom regulacyjnym na dołączenie do ogólnych zezwoleń ściśle określonych warunków, w celu zapewnienia dostępności niepełnosprawnym użytkownikom.

Poprawa przekazywania informacji o zagrożeniach opinii publicznej

- W części A pkt 11a załącznika: zmiana pozwala krajowym organom regulacyjnym na dołączenie do ogólnych zezwoleń warunków dotyczących przekazywania opinii publicznej informacji o nagłych zagrożeniach przez organy państwowe.

Inne zagadnienia

- W części A pkt 19 załącznika: zmiana pozwala krajowym organom regulacyjnym na dołączenie do ogólnych zezwoleń warunków dotyczących praw autorskich i praw własności intelektualnej.

Dostosowania techniczne sformułowań dyrektywy

- Dokonano dostosowań technicznych w art. 7 ust. 1, art. 14 i art. 14a oraz w załączniku. Odwołania do starej dyrektywy o e-Prywatności 97/66/WE zastąpiono odwołaniami do nowej dyrektywy (dyrektywa 2002/58/WE¹⁴).

¹⁴ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej, Dz.U. L 201 z 31.7.2002, str. 37.

W art. 4 uchyla rozporządzenie (WE) nr 2887/2000 w sprawie uwolnionego dostępu do pętli lokalnej

Rozporządzenie to okazało się skuteczne w początkowej fazie otwierania rynku. Zgodnie z ramami regulacyjnymi obowiązującymi w 2002 r., krajowe organy regulacyjne miały obowiązek przeanalizowania rynków przed nałożeniem środków prawnych. Jednak rozporządzenie to stało się zbędne i może zostać uchylone.

Artykuły 5, 6 i 7

Artykuły 5, 6 i 7 są standardowymi artykułami proceduralnymi (transpozycja, przegląd, wejście w życie itp.).

Załączniki I oraz II obejmują zmiany załącznika do dyrektywy o zezwoleniach.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniająca dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń i 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej

(tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji¹⁵,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁶,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹⁷,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu¹⁸,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Funkcjonowanie pięciu dyrektyw obejmujących istniejące ramy regulacyjne sieci i usług łączności elektronicznej – dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej („dyrektywa ramowa”)¹⁹, dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń („dyrektywa o dostępie”)²⁰, dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej („dyrektywa o zezwoleniach”)²¹, dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników²² („dyrektywa o usłudze powszechnej”) oraz dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia

¹⁵ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

¹⁶ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

¹⁷ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

¹⁸ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

¹⁹ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 33.

²⁰ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 7.

²¹ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 21.

²² Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 51.

12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej²³ („dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej”) – podlega okresowemu przeglądowi przez Komisję, w szczególności w celu ustalenia potrzeby ich zmian w świetle rozwoju rynku i technologii.

- (2) W związku z powyższym Komisja przedstawiła wstępne wyniki przeglądu w komunikacie do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie przeglądu ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej UE. Na podstawie tych wstępnych wyników odbyły się konsultacje publiczne, w ramach których uznano ciągły brak rynku wewnętrznego łączności elektronicznej za najważniejszy aspekt wymagający poruszenia. Stwierdzono w szczególności, że fragmentacja uregulowań i niespójność pomiędzy działaniami krajowych organów regulacyjnych mogą zagrażać nie tylko konkurencyjności sektora, ale także istotnym korzyściom dla konsumentów, które można by uzyskać z transgranicznej konkurencji.
- (3) W związku z tym konieczne jest zreformowanie ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej UE w celu ostatecznego utworzenia rynku wewnętrznego łączności elektronicznej poprzez wzmocnienie wspólnotowego mechanizmu służącego do regulacji operatorów ze znaczącą pozycją rynkową na kluczowych rynkach. Jest to uzupełnione przez utworzenie Europejskiego Urzędu ds. Rynku Łączności Elektronicznej (zwanego dalej „Urzędem”) na mocy rozporządzenia [.../.../WE] z dnia [data] Parlamentu Europejskiego i Rady²⁴. Reforma obejmuje również zdefiniowanie efektywnej strategii zarządzania widmem w celu uzyskania jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej oraz wzmocnienie przepisów dotyczących niepełnosprawnych użytkowników w celu uzyskania zintegrowanego społeczeństwa informacyjnego.
- (4) Aby umożliwić krajowym organom regulacyjnym osiągnięcie celów określonych w dyrektywie ramowej i w dyrektywach szczegółowych, w szczególności dotyczących interoperacyjności typu koniec-koniec, zakres dyrektywy ramowej należy rozszerzyć w taki sposób, aby obejmował urządzenia radiowe i końcowe urządzenia telekomunikacyjne zdefiniowane w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/5/WE z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności²⁵ oraz sprzęt konsumencki wykorzystywany w telewizji cyfrowej.
- (5) Niektóre definicje należy sformułować bardziej przejrzysto lub zmienić w taki sposób, aby uwzględniały rozwój rynku oraz technologii i aby wyeliminować niejednoznaczności zidentyfikowane podczas wdrażania ram regulacyjnych.
- (6) Należy podkreślić niezależność krajowych organów regulacyjnych, tak aby zapewnić skuteczniejsze stosowanie przez nie ram regulacyjnych i zwiększenie ich uprawnień oraz przewidywalności ich decyzji. W tym celu konieczne jest wprowadzenie do prawa krajowego wyraźnych przepisów zapewniających ochronę krajowego organu regulacyjnego podczas wykonywania jego zadań przed interwencją zewnętrzną lub

²³ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, str. 37.

²⁴ Dz.U. [...] z [...], str. [...].

²⁵ Dz.U. L 91 z 7.4.1999, str. 10.

naciskami politycznymi, które mogłyby zagrozić niezależności dokonywanej przez niego oceny rozpatrywanych spraw. Takie zewnętrzne wpływy sprawiają, że krajowy organ legislacyjny nie nadaje się do pełnienia roli krajowego organu regulacyjnego na podstawie ram regulacyjnych. W tym celu konieczne jest ustalenie z góry zasad dotyczących podstaw dla zwalniania szefa krajowego organu regulacyjnego w celu usunięcia wszelkich uzasadnionych wątpliwości co do neutralności tego organu i jego odporności na wpływy zewnętrzne. Ważne jest, aby krajowe organy regulacyjne miały swój własny budżet, tak aby mogły w szczególności dokonać rekrutacji wystarczającej liczby wykwalifikowanych pracowników. W celu zapewnienia przejrzystości powinny go publikować co roku.

- (7) Istniały znaczne rozbieżności co do sposobu stosowania przez organy odwoławcze środków przejściowych mających na celu zawieszenie decyzji krajowych organów regulacyjnych. W celu uzyskania większej spójności podejścia konieczne jest stosowanie wspólnego standardu zgodnego z orzecznictwem wspólnotowym. Ze względu na znaczenie odwołań dla ogólnego funkcjonowania ram regulacyjnych, konieczne jest ustanowienie mechanizmu zbierania informacji na temat odwołań i decyzji o zawieszeniu decyzji podjętych przez organy regulacyjne we wszystkich państwach członkowskich oraz przekazywaniu sprawozdań dotyczących takich informacji Komisji.
- (8) Aby krajowe organy regulacyjne skutecznie wykonywały zadania regulacyjne, zbierane przez nie dane powinny obejmować dane księgowe dotyczące rynków detalicznych związanych z rynkami hurtowymi, na których jeden operator ma znaczącą pozycję rynkową i które są regulowane przez krajowy organ regulacyjny. Powinny one również obejmować dane umożliwiające krajowemu organowi regulacyjnemu ocenę potencjalnego wpływu planowanych aktualizacji lub zmian topologii sieci na rozwój konkurencji lub na produkty hurtowe udostępniane innym stronom.
- (9) Konsultacje krajowe przewidziane w art. 6 dyrektywy ramowej powinny zostać przeprowadzone przed konsultacjami wspólnotowymi przewidzianymi w art. 7 tej dyrektywy tak, aby umożliwić odzwierciedlenie w konsultacjach wspólnotowych poglądów zainteresowanych stron. Pozwoliłoby to również uniknąć konieczności przeprowadzenia drugiej konsultacji wspólnotowych w przypadku zmian planowanego środka wynikających z konsultacji krajowych.
- (10) Swoboda krajowych organów regulacyjnych powinna zostać dostosowana do opracowywania spójnych praktyk regulacyjnych i spójnego stosowania ram regulacyjnych, aby mogła skutecznie przyczyniać się do rozwoju i zakończenia budowy rynku wewnętrznego. Dlatego krajowe organy regulacyjne powinny wspierać działania Komisji dotyczące rynku wewnętrznego oraz działania Urzędu, który powinien stanowić wyłączone forum współpracy pomiędzy krajowymi organami regulacyjnymi przy wykonywaniu zadań wynikających z ram regulacyjnych.
- (11) Mechanizm wspólnotowy umożliwiający Komisji wymaganie od krajowych organów regulacyjnych wycofania się z planowanych środków dotyczących definiowania rynku i wyznaczania operatorów o znaczącej pozycji rynkowej przyczynił się znacznie do uzyskania spójnego podejścia przy identyfikowaniu okoliczności, w których można stosować uregulowania *ex ante*, i w których operatorzy podlegają takim uregulowaniom. Jednak nie istnieje równoważny mechanizm do stosowania

w odniesieniu do środków naprawczych. Monitorowanie rynku realizowane przez Komisję, a w szczególności doświadczenie związane z art. 7 dyrektywy ramowej, wykazało, że niezgodności w stosowaniu środków naprawczych przez krajowe organy regulacyjne, nawet w podobnych warunkach rynkowych, osłabiają rynek wewnętrzny łączności elektronicznej, nie zapewniają równych warunków operatorom prowadzącym działalność w różnych państwach członkowskich i uniemożliwiają uzyskanie korzyści przez konsumentów, wynikających z transgranicznej konkurencyjności i usług. Komisja powinna uzyskać uprawnienia do wymagania od krajowych organów regulacyjnych, aby wycofały projektowane środki dotyczące środków naprawczych wybranych przez krajowe organy regulacyjne. Aby zapewnić spójne stosowanie ram regulacyjnych we Wspólnocie, Komisja powinna skonsultować się z Urzędem przed podjęciem decyzji.

- (12) Ważne jest wdrażanie ram regulacyjnych w terminie. Gdy Komisja podejmuje decyzję wymagającą od krajowego organu regulacyjnego wycofania planowanego środka, krajowe organy regulacyjne powinny przedłożyć Komisji zmieniony środek. Konieczne jest ustanowienie terminu zgłoszenia zmienionego środka Komisji zgodnie z art. 7 dyrektywy ramowej, tak aby uczestnicy rynku mogli znać czas trwania przeglądu rynku i aby zwiększyć stopień pewności prawnej.
- (13) Podobnie, ze względu na konieczność uniknięcia próżni regulacyjnej w sektorze charakteryzującym się szybkimi zmianami, gdyby przyjęcie ponownie zgłoszonego projektowanego środka dalej tworzyło barierę dla jednolitego rynku lub było niezgodne z prawem wspólnotowym, Komisja powinna mieć uprawnienia do nakazania właściwemu krajowemu organowi regulacyjnemu, po konsultacji z Urzędem, nałożenia określonego środka naprawczego w wyznaczonym terminie.
- (14) Ze względu na krótkie terminy, kompetencje dotyczące mechanizmu konsultacji wspólnotowych należy przyznać Komisji, aby mogła ona podjąć środki wykonawcze prowadzące do uproszczenia procedur wymiany informacji pomiędzy Komisją a krajowymi organami regulacyjnymi, na przykład w przypadkach dotyczących stabilnych rynków lub obejmujących jedynie niewielkie zmiany wcześniej zgłaszanych środków bądź też w celu umożliwienia wprowadzenia zwolnienia z obowiązku zgłaszania w związku z dążeniem do uproszczenia procedur w niektórych przypadkach.
- (15) Zgodnie z celami Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej i konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, ramy regulacyjne powinny zapewniać wszystkim użytkownikom, w tym niepełnosprawnym użytkownikom końcowym, osobom w podeszłym wieku i użytkownikom ze szczególnymi potrzebami społecznymi, łatwy dostęp do przystępnych cenowo usług wysokiej jakości. Deklaracja 22 załączona do aktu końcowego z Amsterdamu stanowi, że instytucje Wspólnoty będą brały pod uwagę potrzeby osób niepełnosprawnych przy projektowaniu środków podlegających art. 95 Traktatu.
- (16) Częstotliwości radiowe należy uznać za ograniczony zasób publiczny o istotnej wartości publicznej i rynkowej. W interesie publicznym leży jak najskuteczniejsze i jak najefektywniejsze zarządzanie widmem z perspektywy ekonomicznej, społecznej i środowiskowej oraz stopniowe usuwanie przeszkód na drodze do jego efektywnego wykorzystania.

- (17) Częstotliwościami radiowymi należy zarządzać w taki sposób, aby zapewnić uniknięcie szkodliwych zakłóceń. Dlatego konieczne jest właściwe zdefiniowanie podstawowej koncepcji szkodliwych zakłóceń, aby zapewnić ograniczenie interwencji regulacyjnej w zakresie niezbędnym do zapobieżenia takim zakłóceniom.
- (18) Aktualny system zarządzania i dystrybucji widma opiera się zasadniczo na decyzjach administracyjnych, które są niewystarczająco elastyczne, aby dotrzymywać kroku zmianom technologicznym i gospodarczym, w tym w szczególności szybkiemu rozwojowi technologii bezprzewodowej i zwiększającemu się zapotrzebowaniu na pasma częstotliwości. Nadmierna fragmentacja polityki w poszczególnych krajach prowadzi do zwiększenia kosztów i utraty szans rynkowych dla użytkowników widma, a ponadto powoduje spowolnienie tempa innowacji ze szkodą dla rynku wewnętrznego, konsumentów i ogółu gospodarki. Ponadto, warunki dostępu do częstotliwości radiowych i ich użytkowania mogą być różne w zależności od rodzaju operatora, podczas gdy usługi elektroniczne świadczone przez tych operatorów w znacznej mierze się pokrywają, co stwarza napięcia pomiędzy posiadaczami praw, rozbieżności pod względem kosztów dostępu do widma i potencjalne zakłócenia funkcjonowania rynku wewnętrznego.
- (19) Granice krajowe mają coraz mniejsze znaczenie dla określania optymalnego wykorzystania widma radiowego. Fragmentacja zarządzania prawami dostępu do spektrum ogranicza inwestycje i innowacje i nie pozwala operatorom i producentom urządzeń na uzyskiwanie korzyści z ekonomii skali, utrudniając w ten sposób rozwój rynku wewnętrznego sieci i usług łączności elektronicznej z wykorzystaniem widma radiowego.
- (20) Konieczne jest zwiększenie elastyczności zarządzania widmem i dostępu do widma za pośrednictwem zezwoleń neutralnych pod względem technologii i usług, tak aby umożliwić jego użytkownikom wybór najlepszych technologii i usług do stosowania w określonym paśmie częstotliwości (zwane dalej „zasadami neutralności technologii i usług”). Administracyjne określanie technologii i usług powinno stać się wyjątkiem i powinno być jasno uzasadnione oraz poddawane regularnemu, okresowemu przeglądowi.
- (21) Wyjątki od zasady neutralności technologii powinny mieć jedynie ograniczony zakres i powinny być uzasadnione potrzebą unikania szkodliwych zakłóceń, na przykład poprzez nakazy stosowania masek emisji i poziomów mocy, lub potrzebą zapewnienia ochrony zdrowia publicznego poprzez ograniczenie narażenia ogółu społeczeństwa na działanie pól magnetycznych lub zapewnienia właściwego współużytkowania widma, w szczególności gdy jego użytkowanie podlega jedynie ogólnym zezwoleniom lub gdy jest to bezwzględnie konieczne w celu spełnienia warunków wyjątku od zasady neutralności usług.
- (22) Użytkownicy widma powinni również mieć możliwość swobodnego wyboru usług, które chcą oferować w danej częstotliwości, z uwzględnieniem środków przejściowych dotyczących wcześniej nabytych praw. W uzasadnionym i proporcjonalnym zakresie należy dopuszczać wyjątki od zasady neutralności usług, które wymagają świadczenia określonej usługi w celu realizacji jasno zdefiniowanych celów interesu ogólnego, takich jak bezpieczeństwo życia, konieczność wspierania społecznej, regionalnej i terytorialnej spójności lub unikanie nieefektywnego użytkowania widma. Cele te powinny obejmować: promowanie różnorodności

kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, zgodnie z definicjami zawartymi w ustawodawstwie krajowym, dostosowanymi do prawa wspólnotowego. O ile nie będzie to konieczne dla ochrony bezpieczeństwa życia, wyjątki nie powinny prowadzić do wyłącznego użytkowania w celu świadczenia pewnych usług, tylko raczej polegać na przyznaniu pierwszeństwa, tak aby w tym samym paśmie mogły współistnieć inne usługi lub technologie, w największym możliwym zakresie. Aby posiadacz zezwolenia mógł swobodnie wybrać najbardziej efektywny środek przenoszący zawartość usług świadczonych za pośrednictwem częstotliwości radiowych, zawartość nie powinna być regulowana w zezwoleniach na użytkowanie częstotliwości radiowych.

- (23) Do kompetencji państw członkowskich należy określanie zakresu i charakteru każdego wyjątku dotyczącego wspierania różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, zgodnie ze swoimi prawami krajowymi.
- (24) Ponieważ przyznanie widma określonym technologiom lub usługom jest wyjątkiem od zasad neutralności technologii i usług oraz zmniejsza swobodę wyboru świadczonych usług lub stosowanej technologii, wszelkie wnioski w sprawie takiego przyznania powinny być przejrzyste i podlegać konsultacjom publicznym.
- (25) W celu zapewnienia elastyczności i skuteczności krajowe organy regulacyjne powinny również umożliwić użytkownikom widma swobodny transfer lub dzierżawienie ich praw użytkowania na rzecz osób trzecich, w pasmach, które zostaną zidentyfikowane na zharmonizowanej podstawie, co pozwoliłoby na wycenę spektrum przez rynek. Z uwagi na uprawnienia do zapewnienia efektywnego użytkowania spektrum, krajowe organy regulacyjne powinny podejmować działania zapewniające, aby obrót nie prowadził do zakłócenia konkurencji, gdy widmo pozostaje niewykorzystane.
- (26) Ze względu na wpływ wyjątków na rozwój rynku wewnętrznego usług łączności elektronicznej Komisja powinna mieć możliwość harmonizacji zakresu i charakteru wszelkich wyjątków od zasad neutralności technologii i usług, innych niż te mające na celu zapewnienie promocji różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, biorąc pod uwagę zharmonizowane warunki techniczne w zakresie dostępności i efektywnego użytkowania częstotliwości radiowych na mocy decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej („decyzja o spektrum radiowym”)²⁶.
- (27) Do celów związanych z rynkiem wewnętrznym, konieczne może być również zharmonizowanie na poziomie wspólnotowym identyfikacji pasm częstotliwości podlegających obrotowi, warunków odsprzedaży lub przejścia na prawa podlegające odsprzedaży w określonych pasmach, minimalnego formatu praw podlegających odsprzedaży, wymagań niezbędnych do spełnienia w celu zapewnienia ogólnej dostępności oraz rzetelności informacji niezbędnych do odsprzedaży widma i wymagań mających na celu ochronę konkurencji i zapobieżenie przetrzymywania widma. Komisja powinna w związku z tym uzyskać uprawnienia do przyjmowania środków wykonawczych dla takiej harmonizacji. Takie środki wykonawcze powinny

²⁶

Dz.U. L 108 z 24.04.2002, str. 1.

właściwie uwzględniać kwestię przyznania indywidualnych praw użytkowania na zasadach komercyjnych lub niekomercyjnych.

- (28) Wprowadzenie neutralności technologii i usług oraz odsprzedaży istniejących praw użytkowania widma może wymagać ustanowienia zasad przejściowych, w tym środków mających na celu zapewnienie uczciwej konkurencji, ponieważ nowy system może upoważniać niektórych użytkowników widma do rozpoczęcia konkurencji z użytkownikami widma, którzy nabyli swoje prawa do widma na bardziej uciążliwych zasadach i warunkach. Z drugiej strony, gdy prawa zostały przyznane w ramach odstępstwa od zasad ogólnych lub zgodnie z kryteriami o innym charakterze niż obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny, dla osiągnięcia celów interesu ogólnego, sytuacja posiadaczy takich praw nie powinna ulec poprawie ze szkodą dla ich nowych konkurentów poza zakresem niezbędnym do osiągnięcia takich celów interesu ogólnego. Każde widmo, które stało się zbędne do osiągnięcia celów interesu ogólnego, powinno zostać odzyskane i przydzielone ponownie zgodnie z dyrektywą o zezwoleniach.
- (29) W celu promowania funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz wspierania rozwoju usług transgranicznych, Komisja powinna uzyskać uprawnienia do nakładania na Urząd określonych zadań w dziedzinie numeracji. Co więcej, aby umożliwić obywatelom państw członkowskich, w tym osobom podróżującym i użytkownikom niepełnosprawnym, dostęp do pewnych usług przy użyciu tych samych, rozpoznawalnych numerów, po podobnych cenach, we wszystkich państwach członkowskich, uprawnienia Komisji do podejmowania technicznych środków wykonawczych powinny obejmować również w razie potrzeby właściwą zasadę taryfową lub właściwy mechanizm taryfowy.
- (30) Zezwolenia dostępu do własności publicznej lub prywatnej wydane dla przedsiębiorstw zapewniających sieci i usługi łączności elektronicznej są niezbędne do ustanowienia sieci łączności elektronicznej lub nowych elementów sieci. Dlatego zbędna złożoność i opóźnienia procedur przyznawania praw drogi mogą stanowić istotne przeszkody dla rozwoju konkurencji. W związku z tym konieczne jest uproszczenie nabywania praw drogi przez upoważnione przedsiębiorstwa. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość koordynacji nabywania praw drogi, udostępniając odpowiednie informacje na swoich stronach internetowych.
- (31) Konieczne jest wzmocnienie uprawnień państw członkowskich wobec posiadaczy praw drogi, aby zapewnić wprowadzanie lub rozwijanie nowych sieci w sposób odpowiedzialny wobec środowiska naturalnego, niezależnie od zobowiązania jakiegokolwiek operatora o znaczącej pozycji rynkowej do zapewnienia dostępu do jego sieci łączności elektronicznej. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość indywidualnego nakładania wymogów współużytkowania przewodów, masztów, anten i wejść do budynków oraz lepszej koordynacji przeprowadzanych prac. Poprawa współużytkowania urządzeń może doprowadzić do istotnej poprawy konkurencji i obniżenia ogólnego kosztu finansowego i środowiskowego rozmieszczania infrastruktury łączności elektronicznej dla przedsiębiorstw.
- (32) Wiarygodne i bezpieczne przekazywanie informacji przez sieci łączności elektronicznej odgrywa coraz ważniejszą rolę w całej gospodarce i społeczeństwie. Złożoność systemów, awarie techniczne lub błędy ludzkie, wypadki lub ataki mogą wpływać na funkcjonowanie i dostępność infrastruktur fizycznych dostarczających

ważne usługi obywatelom UE, w tym usługi e-Rządu. Dlatego krajowe organy regulacyjne powinny zapewnić utrzymanie integralności i bezpieczeństwa publicznych sieci łączności. Urząd powinien przyczyniać się do zwiększania poziomu bezpieczeństwa łączności elektronicznej, na przykład poprzez dostarczanie wiedzy i doświadczeń, oraz promować wymianę najlepszych praktyk. Zarówno Urząd, jak i krajowe organy regulacyjne powinny mieć niezbędne środki do wykonywania swoich obowiązków, w tym uprawnienia do uzyskiwania wystarczających informacji dla oceny poziomu bezpieczeństwa sieci lub usług oraz kompleksowych i wiarygodnych danych na temat przypadków rzeczywistych zagrożeń bezpieczeństwa, które wywarły istotny wpływ na działanie sieci lub usług. Biorąc pod uwagę, że właściwe stosowanie odpowiednich zasad bezpieczeństwa nie jest działaniem jednorazowym, tylko ciągłym procesem wdrażania, przeglądu i aktualizacji, od podmiotów zapewniających dostęp do sieci i świadczących usługi w zakresie łączności elektronicznej powinno się wymagać podejmowania środków mających na celu ochronę ich integralności i bezpieczeństwa odpowiednio do oceny ryzyka, z uwzględnieniem stopnia rozwoju takich środków.

- (33) W przypadku istnienia konieczności uzgodnienia wspólnego zestawu wymagań związanych z bezpieczeństwem, Komisja powinna uzyskać uprawnienia do przyjmowania technicznych środków wykonawczych pozwalających na uzyskanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa sieci i usług łączności elektronicznej na rynku wewnętrznym. Urząd powinien przyczyniać się do harmonizacji odpowiednich technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa poprzez zapewnienie porad ekspertów. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć uprawnienia do wydawania wiążących instrukcji dotyczących technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie z dyrektywą ramową. Aby wykonywać swoje obowiązki, powinny one mieć prawo do prowadzenia dochodzeń i nakładania kar w przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania wymagań.
- (34) Doświadczenie we wdrażaniu ram regulacyjnych wskazuje na to, że rynek, na który rozszerza się znacząca pozycję rynkową, nie stanowi źródła problemu, tylko raczej przedmiot oddziaływania jego skutków. Dlatego znacząca pozycja rynkowa na jednym rynku powinna być poddana działaniom krajowych organów regulacyjnych u źródła, a nie na rynkach sąsiednich, na których są odczuwane jej skutki.
- (35) W przypadku rynków, które zostaną zidentyfikowane jako ponadnarodowe, procedurę analizy rynku należy uprościć i zwiększyć jej skuteczność poprzez umożliwienie Komisji, przy uwzględnieniu opinii Urzędu, wyznaczenia jednego lub większej liczby przedsiębiorstw posiadających znaczącą pozycję rynkową i nałożenia na nie jednego lub większej liczby szczegółowych obowiązków, co pozwoli na rozwiązywanie problemów regulacyjnych o charakterze ponadnarodowym bezpośrednio na poziomie wspólnotowym.
- (36) W celu zapewnienia uczestnikom rynku pewności w odniesieniu do obowiązujących warunków regulacyjnych, konieczne jest ustalenie terminów dokonywania analiz rynku. Ważne jest, aby analiza rynku była prowadzona regularnie, w racjonalnych i właściwych ramach czasowych. Ramy czasowe należy ustalić z uwzględnieniem faktu, czy określony rynek był już wcześniej przedmiotem analizy i czy został prawidłowo zgłoszony. Niedokonanie przez krajowy organ regulacyjny analizy rynku w wyznaczonym terminie może zagrozić rynkowi wewnętrznemu i zwykle postępowanie w sprawie naruszenia przepisów może nie doprowadzić do uzyskania

pożądanego skutku na czas. Komisja powinna mieć w związku z tym możliwość poproszenia Urzędu o pomoc w wykonywaniu zadań danego krajowego organu regulacyjnego, w szczególności o wydanie opinii obejmującej projektowany środek, analizę odnośnego rynku i odpowiednich obowiązków, które Komisja mogłaby wówczas nałożyć.

- (37) Ze względu na wysoki poziom innowacyjności technologicznej i wysoce dynamiczne rynki w sektorze łączności elektronicznej istnieje konieczność zapewnienia możliwości szybkiego dostosowywania przepisów, w sposób skoordynowany i zharmonizowany na poziomie europejskim, ponieważ doświadczenie wskazuje na to, że rozbieżności pomiędzy krajowymi organami regulacyjnymi we wdrażaniu ram regulacyjnych mogą stworzyć barierę utrudniającą rozwój rynku wewnętrznego. Dlatego Komisja powinna uzyskać uprawnienia do przyjmowania środków wykonawczych w takich obszarach, jak uregulowania nowych usług, numeracji, nazywania i adresowania, spraw konsumenckich łącznie z eDostępnością i środków regulacyjnych z zakresu rachunkowości.
- (38) Jednym z ważnych zadań nałożonych na Urząd jest wydawanie opinii związanych ze sporami transgranicznymi, o ile jest to właściwe. Krajowe organy regulacyjne powinny w związku z tym uwzględniać w takich przypadkach wszelkie opinie Urzędu.
- (39) Doświadczenie we wdrażaniu ram regulacyjnych wskazuje, że istniejące przepisy uprawniające krajowe organy regulacyjne do nakładania grzywien okazały się nieskuteczne, jeżeli chodzi o zapewnienie właściwych zachęt do spełniania wymagań regulacyjnych. Odpowiednie uprawnienia wykonawcze mogą się przyczynić do terminowego wdrażania ram regulacyjnych, sprzyjając pewności prawnej, która jest ważnym motorem inwestycji. Brak skutecznych uprawnień w przypadku nieprzestrzegania przepisów występuje w przypadku wszystkich unormowań zawartych w ramach regulacyjnych. Dlatego wprowadzenie do dyrektywy ramowej nowego przepisu dotyczącego uchybienia obowiązkowi wynikającemu z dyrektywy ramowej i dyrektyw szczegółowych powinno zapewnić stosowanie spójnych i koherentnych zasad egzekwowania przestrzegania wszystkich unormowań zawartych w ramach regulacyjnych i związanych z nimi kar.
- (40) Istniejące ramy regulacyjne zawierały pewne przepisy ułatwiające przechodzenie ze starych ram regulacyjnych z 1998 r. na nowe ramy z 2002 r. Przejście to zostało zakończone we wszystkich państwach członkowskich i środki te powinny zostać uchylone, ponieważ są obecnie zbędne.
- (41) W załączniku I do dyrektywy ramowej znajdował się wykaz rynków, które miały zostać objęte zaleceniem w sprawie odnośnych rynków produktów i usług, które mogą wymagać uregulowań *ex ante*. Załącznik ten powinien zostać uchylony, ponieważ spełnił już swój cel zapewnienia podstawy do opracowania pierwotnej wersji zalecenia²⁷.

²⁷ Zalecenie Komisji z dnia 11 lutego 2003 r. w sprawie odnośnych rynków produktów i usług sektora łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante* zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej. C(2003) 497.

- (42) W załączniku II do dyrektywy ramowej wymieniono kryteria, które powinny być stosowane przez krajowe organy regulacyjne podczas oceny wspólnej pozycji dominującej zgodnie z drugim akapitem art. 14 ust. 2 tej dyrektywy. Ponieważ wykaz w załączniku II nie jest ani niezbędny, ani wyczerpujący, może wprowadzać w błąd krajowe organy regulacyjne przeprowadzające analizę rynku. Co więcej, koncepcja wspólnej pozycji dominującej zależy również od orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Dlatego załącznik II jest zbędny i może zostać uchylony.
- (43) Celem rozdziału funkcjonalnego, na mocy którego od zintegrowanego wertykalnie operatora wymaga się ustanowienie rozdzielonych operacyjnie jednostek organizacyjnych, jest zapewnienie świadczenia w pełni równoważnych produktów dostępu wszystkim operatorom detalicznym, w tym własnym jednostkom detalicznym zintegrowanego wertykalnie operatora. Rozdział funkcjonalny może doprowadzić do poprawy konkurencji na szeregu istotnych rynków poprzez istotne ograniczenie zachęt do dyskryminacji i poprzez ułatwienie weryfikacji i egzekwowania przestrzegania zasady niedyskryminacji. W wyjątkowych przypadkach rozdział może być uzasadniony jako środek naprawczy w okolicznościach długotrwałego nieprzestrzegania zasady niedyskryminacji na kilku istotnych rynkach i niewielkich szans lub braku szans na konkurencję w dziedzinie infrastruktury w racjonalnym terminie, po zastosowaniu jednego lub kilku środków naprawczych wcześniej uznawanych za właściwe. Bardzo istotne znaczenie ma jednak zapewnienie, aby nałożenie takiego obowiązku wiązało się z zachowaniem zachęt dla danego przedsiębiorstwa do inwestowania w swoją sieć, i aby nie wywierało jakiegokolwiek potencjalnego niekorzystnego wpływu na konsumentów. Jego nałożenie wymaga skoordynowanej analizy różnych istotnych rynków związanych z siecią dostępu, zgodnie z procedurą analizy rynku określoną w art. 16 dyrektywy ramowej. Podczas wykonywania analizy rynku i określania szczegółów tego środka naprawczego krajowe organy regulacyjne powinny zwracać szczególną uwagę na produkty, którymi będą zarządzać oddzielne jednostki organizacyjne, biorąc pod uwagę zakres rozwoju sieci i stopień postępu technologicznego, który może wpływać na zastępowalność usług stacjonarnych i bezprzewodowych. W celu uniknięcia zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym, wnioski w sprawie rozdziału funkcjonalnego powinny być z góry zatwierdzane przez Komisję.
- (44) Wdrożenie rozdziału funkcjonalnego nie powinno uniemożliwiać stosowania odpowiednich mechanizmów koordynacji pomiędzy poszczególnymi, oddzielnymi jednostkami organizacyjnymi w celu zapewnienia ochrony praw nadzoru nad zarządem i działalnością gospodarczą przysługujących spółce macierzystej.
- (45) Gdy zintegrowane wertykalnie przedsiębiorstwo zdecyduje się na przekazanie znacznej części lub całości aktywów lokalnej sieci dostępu oddzielnej jednostce organizacyjnej mającej innych właścicieli lub przez ustanowienie oddzielnej jednostki organizacyjnej, która będzie się zajmowała produktami dostępu, krajowy organ regulacyjny powinien ocenić wpływ zamierzonej transakcji na wszystkie istniejące obowiązki regulacyjne nałożone na zintegrowanego wertykalnie operatora, aby zapewnić zgodność wszelkich nowych ustaleń z dyrektywą 2002/19/WE (dyrektywą o dostępie) i dyrektywą 2002/22/WE (dyrektywą o usłudze powszechnej). Dany krajowy organ regulacyjny powinien dokonać nowej analizy rynków, na których prowadzi działalność oddzielona jednostka, i powinien odpowiednio nałożyć, utrzymać, zmienić lub wycofać nałożone obowiązki. W tym celu krajowy organ regulacyjny powinien mieć możliwość zażądania informacji od przedsiębiorstwa.

- (46) Mimo, że w niektórych okolicznościach jest właściwe, aby krajowy organ regulacyjny nakładał obowiązki na operatorów, którzy nie mają znaczącej pozycji rynkowej, aby osiągnąć takie cele, jak możliwość podłączenia typu koniec-koniec lub interoperacyjność usług, niezbędne jest zapewnienie, aby takie obowiązki były nakładane zgodnie z ramami regulacyjnymi, a w szczególności z procedurami notyfikacji obowiązującymi dany organ.
- (47) Komisja ma prawo do przyjmowania środków wykonawczych mających na celu dostosowanie warunków dostępu do telewizji cyfrowej i usług radiowych określonych w załączniku I do rozwoju rynku oraz technologii. To samo dotyczy minimalnego wykazu pozycji w załączniku II, które muszą zostać udostępnione do wiadomości publicznej, aby spełniały wymóg przejrzystości.
- (48) Ułatwienie dostępu do zasobów częstotliwości radiowych uczestnikom rynku przyczyni się do usunięcia barier wejścia na rynek. Co więcej, postęp technologiczny zmniejsza ryzyko szkodliwych zakłóceń w niektórych pasmach częstotliwości i dlatego zmniejsza zapotrzebowanie na indywidualne prawa użytkowania. Dlatego warunki użytkowania widma w celu świadczenia usług łączności elektronicznej powinny być na ogół określone w ogólnych zezwoleniach, chyba że indywidualne prawa będą potrzebne, biorąc pod uwagę wykorzystanie widma, do ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami lub spełnienia określonego celu interesu ogólnego. Decyzje o potrzebie istnienia indywidualnych praw powinny być podejmowane w sposób przejrzysty i proporcjonalny.
- (49) Wprowadzenie wymogu neutralności usług i technologii w decyzjach o przydziale i rozdzielaniu, wraz ze zwiększoną możliwością przekazywania praw pomiędzy przedsiębiorstwami, powinno zwiększyć swobodę i dostępne środki zapewniania łączności elektronicznej i usług mediów audiowizualnych na rzecz ogółu społeczeństwa, ułatwiając przez to również osiągnięcie celów interesu ogólnego. Dlatego pewne obowiązki interesu ogólnego nakładane na nadawców w odniesieniu do dostarczania usług z zakresu mediów audiowizualnych mogłyby być w coraz większym stopniu spełniane bez konieczności przyznawania indywidualnych praw użytkowania widma. Stosowanie określonych kryteriów przyznawania widma nadawcom byłoby uzasadnione wyłącznie wówczas, gdy jest to niezbędne do spełnienia określonego celu interesu ogólnego ustalonego w prawie krajowym. Procedury związane z realizacją celów interesu ogólnego powinny być we wszystkich okolicznościach przejrzyste, obiektywne, proporcjonalne i niedyskryminacyjne.
- (50) W celu zapewnienia równego traktowania żaden z użytkowników widma nie powinien zostać zwolniony z obowiązku uiszczania zwykłych opłat ustalonych za użytkowanie widma.
- (51) Biorąc pod uwagę ograniczony wpływ indywidualnych praw użytkowania, które nie podlegają obrotowi, na wolny dostęp do częstotliwości radiowych, ich ważność powinna być ograniczona w czasie. W przypadkach, gdy prawa użytkowania zawierają postanowienia o odnawianiu ich ważności, państwa członkowskie powinny najpierw przeprowadzić przegląd, obejmujący konsultacje publiczne, biorąc pod uwagę zmiany na rynku, odnośnie zasięgu i technologii. Ze względu na ograniczoną dostępność widma konieczne jest dokonywanie regularnych przeglądów indywidualnych praw przyznanych przedsiębiorstwom. W trakcie wykonywania takiego przeglądu państwa członkowskie powinny równoważyć interesy posiadaczy

praw z potrzebą wprowadzenia odsprzedaży widma oraz bardziej elastycznego jego użytkowania za pośrednictwem ogólnych zezwoleń, tam gdzie jest to możliwe.

- (52) Krajowe organy regulacyjne powinny być uprawnione do zapewniania skutecznego użytkowania spektrum i numerów oraz, w przypadku istnienia niewykorzystanego widma lub zasobów numeracyjnych, do podejmowania działań zapobiegających ich antykonkurencyjnemu gromadzeniu, które może utrudnić wchodzenie na rynek nowych przedsiębiorców.
- (53) Usunięcie barier prawnych i administracyjnych w odniesieniu do ogólnych zezwoleń lub praw użytkowania widma i numerów z implikacjami ogólnoeuropejskimi powinno sprzyjać rozwojowi technologii i usług oraz powinno przyczyniać się do poprawy konkurencji. Chociaż koordynacja warunków technicznych dostępności i skutecznego użytkowania częstotliwości radiowych jest zorganizowana zgodnie z decyzją o spektrum radiowym²⁸, do osiągnięcia celów rynku wewnętrznego może być również niezbędne koordynowanie lub zharmonizowanie procedur selekcji oraz warunków dotyczących praw i zezwoleń w odniesieniu do pewnych pasm, praw użytkowania numerów i ogólnych zezwoleń. Dotyczy to w szczególności usług łączności elektronicznej takich jak usługi satelitarne, które ze swojej natury mogą być dostępne na rynku wewnętrznym lub mają potencjał transgraniczny, których rozwój zostałby utrudniony w wyniku rozbieżności w przydziale widma pomiędzy państwami członkowskimi. Dlatego Komisja, z pomocą Komitetu ds. Łączności i mając przede wszystkim na uwadze opinię Urzędu, powinna mieć możliwość przyjęcia technicznych środków wykonawczych, pozwalających na osiągnięcie takich celów. Środki wykonawcze przyjęte przez Komisję mogą wymagać od państw członkowskich udostępnienia praw użytkowania widma lub numerów na całym swoim terytorium, a w razie potrzeby wycofania wszelkich innych istniejących krajowych praw użytkowania. W takich przypadkach państwa członkowskie nie powinny przyznawać żadnych nowych praw użytkowania dotyczących odpowiedniego pasma widma lub zakresu numerów zgodnie z procedurami krajowymi.
- (54) Rozwój rynku i technologii umożliwił rozmieszczanie usług łączności elektronicznej poza granice geograficzne państw członkowskich. W art. 16 dyrektywy o zezwoleniach wymaga się od Komisji, aby dokonywała przeglądu funkcjonowania krajowych systemów ogólnych zezwoleń i rozwoju transgranicznego świadczenia usług wewnątrz Wspólnoty. Stwierdzono, że przepisy art. 8 dyrektywy o zezwoleniach, dotyczące zharmonizowanego przydzielania częstotliwości radiowych, są nieskuteczne pod względem zaspokajania potrzeb przedsiębiorstw pragnących świadczyć usługi w całej Wspólnocie, w związku z czym wymagają one nowelizacji.
- (55) Mimo, że przyznawanie zezwoleń i monitorowanie zgodności z warunkami użytkowania powinno pozostać zadaniem każdego państwa członkowskiego, państwa członkowskie powinny powstrzymać się od nakładania wszelkich dalszych warunków, kryteriów lub procedur, które ograniczyłyby, zmieniły lub opóźniły prawidłowe wdrażanie zharmonizowanej lub skoordynowanej procedury selekcji lub przyznawania zezwoleń. Takie środki koordynacji lub harmonizacji mogłyby obejmować przejściowe odstępstwa lub, w przypadku widma, mechanizmy przejściowego współużytkowania widma, które zwolniłyby państwo członkowskie ze stosowania

²⁸

Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 1.

takich środków, gdy jest to uzasadnione w celu ułatwienia ich wdrażania i o ile nie stworzy to nadmiernych różnic w regulacjach i warunkach konkurencyjności między państwami członkowskimi.

- (56) Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość podejmowania skutecznych działań w zakresie monitorowania i zapewniania przestrzegania warunków ogólnych zezwoleń lub praw użytkowania, w tym uprawnień do nakładania skutecznych kar finansowych lub sankcji administracyjnych w przypadku naruszenia tych warunków.
- (57) Warunki, które mogą być dołączane do zezwoleń, powinny obejmować szczególne warunki regulujące dostępność dla użytkowników niepełnosprawnych i konieczność przekazywania informacji ogółowi społeczeństwa przed wystąpieniem, w trakcie i po zakończeniu poważniejszych kataklizmów. Również biorąc pod uwagę znaczenie innowacji technicznej, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wydawania zezwoleń na wykorzystywanie widma do celów doświadczalnych, z określonymi ograniczeniami i warunkami ściśle uzasadnionymi doświadczalnym charakterem takich praw.
- (58) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2887/2000 z dnia 18 grudnia 2000 r. w sprawie uwolnionego dostępu do pętli lokalnej²⁹ okazało się skuteczne na początkowym etapie otwierania rynku. W dyrektywie ramowej wzywa się Komisję do monitorowania przechodzenia z ram regulacyjnych z 1998 r. na te z 2002 r. i do przedstawienia wniosku w sprawie uchylecia tego rozporządzenia we właściwym czasie. Zgodnie z ramami regulacyjnymi z 2002 r. krajowe organy regulacyjne są zobowiązane do analizy rynku hurtowego uwolnionego dostępu do pętli i podpętli metalowych w celu świadczenia usług szerokopasmowych i głosowych zdefiniowanych w zaleceniu w sprawie odnośnych rynków produktów i usług. Ponieważ wszystkie państwa członkowskie przeanalizowały ten rynek co najmniej jednokrotnie i istnieją odpowiednie obowiązki oparte na ramach regulacyjnych z 2002 r., rozporządzenie nr 2887/2000 stało się zbędne, w związku z czym powinno zostać uchylone.
- (59) Powinny zostać przyjęte środki niezbędne do wdrożenia dyrektywy ramowej, dyrektywy o dostępie i dyrektywy o zezwoleniach, zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji³⁰.
- (60) W szczególności Komisji należy przyznać uprawnienia do przyjmowania środków wykonawczych w odniesieniu do zgłoszeń z art. 7 dyrektywy ramowej, do harmonizacji w dziedzinie widma i numeracji oraz w sprawach związanych z bezpieczeństwem sieci i usług, do identyfikacji rynków transgranicznych, do wdrażania standardów i do ujednoliconego stosowania przepisów ram regulacyjnych. Konieczne jest również przyznanie uprawnień do podejmowania środków wykonawczych mających na celu dostosowanie do rozwoju rynku i technologii załącznika I oraz II do dyrektywy o dostępie oraz do podejmowania środków wykonawczych w celu zharmonizowania zasad dotyczących zezwoleń oraz procedur i

²⁹ Dz.U. L 336 z 30.12.2000, str. 4.

³⁰ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja ostatnio zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L200 z 22.7.2006, str. 11).

warunków zatwierdzania sieci i usługi łączności elektronicznej. Ponieważ środki te mają zakres ogólny i mają na celu uzupełnienie tych dyrektyw poprzez dodanie nowych elementów innych niż istotne, muszą zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 5a decyzji 1999/468/WE. Jeżeli z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy terminy zwykle stosowane w ramach procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą nie mogą być dotrzymane, Komisja powinna mieć możliwość zastosowania trybu pilnego określonego w art. 5a ust. 6 powyższej decyzji.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1
Zmiany do dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej)

W dyrektywie 2002/21/WE wprowadza się następujące zmiany:

1. Artykuł 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1. Niniejsza dyrektywa ustanawia zharmonizowane ramy prawne dla świadczenia usług łączności elektronicznej, sieci łączności elektronicznej, urządzeń towarzyszących i usług towarzyszących oraz niektórych aspektów dotyczących urządzeń końcowych. Określa ona zadania krajowych organów regulacyjnych oraz procedury zmierzające do zapewnienia zharmonizowanego stosowania uregulowań prawnych w obrębie Wspólnoty.”
2. W art. 2 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) Litera b) otrzymuje brzmienie:
 - „b) „rynki ponadnarodowe” oznaczają rynki obejmujące swoim zakresem Wspólnotę lub znaczną jej część, mieszczące się w więcej niż jednym państwie członkowskim.”
 - b) Litera d) otrzymuje brzmienie:
 - „d) „publiczna sieć łączności” oznacza sieć łączności elektronicznej wykorzystywaną całkowicie lub częściowo do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, które umożliwiają/wspierają przekazywanie informacji pomiędzy punktami końcowymi sieci, w tym elementy sieci, które nie są aktywne;”
 - c) Litera e) otrzymuje następujące brzmienie:
 - „e) „urządzenia towarzyszące” oznaczają takie urządzenia, które są związane z siecią łączności elektronicznej lub z usługami łączności elektronicznej i umożliwiają lub wspierają świadczenie usług za pośrednictwem powyższych sieci lub usług albo które mogą je umożliwiać lub wspierać, i obejmują systemy translacji numerów lub adresów, systemy dostępu warunkowego i przewodniki po programach elektronicznych, a także infrastrukturę fizyczną, taką jak przewody, maszty, szafki uliczne i budynki;”

d) Litera l) otrzymuje brzmienie:

„l) „dyrektywy szczegółowe” oznaczają dyrektywę 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach), dyrektywę 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie), dyrektywę 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) i dyrektywę 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³¹ (zwaną dalej „dyrektywą 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej)”;

e) Dodaje się następujące litery q), r) i s):

„q) „rozdzielanie” oznacza wyznaczenie danego pasma częstotliwości lub zakresu numerów do wykorzystywania w celu świadczenia jednego lub kilku rodzajów usług, o ile jest to właściwe, zgodnie z określonymi warunkami;

r) „przydział” oznacza zezwolenie udzielone przez krajowy organ regulacyjny osobie prawnej albo osobie fizycznej na użytkowanie częstotliwości radiowej albo kanału częstotliwości radiowej, numeru albo bloku lub bloków numerów;

s) „szkodliwe zakłócenia” oznaczają zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu usług radionawigacyjnych albo innych usług związanych z bezpieczeństwem albo które w inny sposób poważnie pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają usługę radiokomunikacyjną funkcjonującą zgodnie z właściwymi przepisami wspólnotowymi lub krajowymi.”

3. Artykuł 3 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie zapewniają wykonywanie uprawnień przez krajowe organy regulacyjne w sposób niezależny, bezstronny i jawny. Krajowe organy regulacyjne nie występują o instrukcje ani nie przyjmują instrukcji od jakiegokolwiek innego organu w związku z codziennym wykonywaniem zadań przydzielanych im zgodnie z przepisami krajowymi wdrażającymi prawo wspólnotowe. Wyłącznie organy odwoławcze ustanowione zgodnie z art. 4 albo sądy krajowe są uprawnione do zawieszania lub uchylania decyzji krajowych organów regulacyjnych.

Państwa członkowskie zapewniają, by zwolnienie szefów krajowych organów regulacyjnych lub ich zastępców było możliwe wyłącznie wówczas, gdy nie będą oni spełniać warunków wymaganych do wykonywania ich obowiązków określonych wcześniej w prawie krajowym lub jeżeli dopuszczają się poważnego uchybienia. Decyzja o zwolnieniu szefa krajowego organu regulacyjnego zawiera uzasadnienie i jest opublikowana w chwili tego zwolnienia.

Państwa członkowskie zapewniają posiadanie wystarczających zasobów finansowych i ludzkich przez krajowe organy regulacyjne do wykonania

³¹ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, str.37. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2006/24/WE (Dz.U. L 105 z 13.4.2006, str. 54)

przydzielonych im zadań, a także oddzielnych budżetów rocznych. Budżety te są opublikowane.”

4. W art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) Ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, by na szczeblu krajowym istniały skuteczne mechanizmy, które umożliwią użytkownikom oraz przedsiębiorstwom udostępniającym sieci lub usługi łączności elektronicznej, których dotyczy dana decyzja wydana przez krajowy organ regulacyjny, korzystanie z prawa odwołania się od takiej decyzji do organu odwoławczego niezależnego od stron zaangażowanych w spór. Taki organ, który może być sądem, posiada odpowiednią wiedzę specjalistyczną umożliwiającą mu właściwe wypełnianie jego funkcji. Państwa członkowskie zapewniają właściwe rozpatrzenie każdej sprawy oraz gwarantują istnienie skutecznych środków odwoławczych.

Do czasu rozpatrzenia odwołania decyzja krajowego organu regulacyjnego pozostaje w mocy, chyba że zostaną przyznane środki przejściowe. Środki przejściowe mogą zostać przyznane ze względu na istnienie pilnej potrzeby zawieszenia skutków decyzji w celu zapobieżenia poważnej i nieodwracalnej szkodzi dla strony wnioskującej o takie środki i gdy wymaga tego równowaga interesów.”

b) Dodaje się ustęp 3 w brzmieniu:

„3. Państwa członkowskie zbierają informacje na temat przedmiotów odwołań, liczby wniosków odwoławczych, czasu trwania postępowań odwoławczych, liczby decyzji o przyznaniu środków przejściowych podjętych zgodnie z ust. 1 i powodów takich decyzji. Państwa członkowskie udostępniają co roku takie informacje Komisji i Europejskiemu Urzędowi ds. Rynku Łączności Elektronicznej (zwanego dalej „Urzędem”).”

5. Artykuł 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, by przedsiębiorstwa udostępniające sieci i usługi łączności elektronicznej dostarczały wszystkie informacje, w tym informacje o charakterze finansowym, niezbędne krajowym organom regulacyjnym dla zapewnienia zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych lub decyzji wydanych na ich podstawie. Przedsiębiorstwa te powinny także dostarczyć informacji dotyczących przyszłego rozwoju sieci lub usług, który mógłby wywrzeć wpływ na usługi hurtowe udostępniane konkurentom. Przedsiębiorstwa dostarczają niezwłocznie takie informacje na żądanie krajowego organu regulacyjnego w terminie i w zakresie przez niego wskazanym. Informacja, której żąda krajowy organ regulacyjny, powinna być proporcjonalna do celu, jakiemu ma służyć. Krajowy organ regulacyjny przedstawia uzasadnienie żądania danej informacji.”

6. Artykuły 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 6

Mechanizm konsultacji oraz zapewniania przejrzystości

Z wyjątkiem sytuacji objętych zakresem art. 7 ust. 10, art. 20, lub art. 21 i o ile nie przewidziano inaczej w ramach środka wykonawczego przyjętego zgodnie z art. 9c, państwa członkowskie zapewniają, by krajowe organy regulacyjne, zamierzające podjąć środki mogące mieć znaczący wpływ na odnośny rynek, zgodnie z postanowieniami niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych, albo zamierzające wprowadzić ograniczenia zgodnie z art. 9 ust. 3 i art. 9 ust. 4, umożliwiły zainteresowanym stronom wypowiedzenie się w rozsądnym terminie w kwestii proponowanych środków.

Krajowe organy regulacyjne ogłaszają przeprowadzenie procedur konsultacyjnych.

Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie jednego punktu informacyjnego, za pośrednictwem którego będą dostępne wszystkie bieżące konsultacje.

Krajowy organ regulacyjny udostępnia wyniki procedur konsultacyjnych, chyba że dotyczą one informacji poufnych, zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego o tajemnicy przedsiębiorstwa.

Artykuł 7

*Konsolidacja rynku wewnętrznego
w zakresie łączności elektronicznej*

1. Realizując swoje zadania wynikające z przepisów niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych, krajowe organy regulacyjne biorą przede wszystkim pod uwagę cele określone w art. 8, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania rynku wewnętrznego.
2. Krajowe organy regulacyjne przyczyniają się do rozwoju rynku wewnętrznego poprzez współpracę z Komisją i Urzędem celem zapewnienia jednolitego wdrażania we wszystkich państwach członkowskich przepisów niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych. W tym celu organy współpracują w szczególności z Komisją i Urzędem przy identyfikacji rodzajów instrumentów i środków naprawczych najlepiej nadających się do zastosowania w określonych sytuacjach rynkowych.
3. O ile przepisy wykonawcze przyjęte zgodnie z art. 7a nie stanowią inaczej, z chwilą zakończenia konsultacji, o których mowa w art. 6, jeżeli krajowy organ regulacyjny zamierza podjąć środek, który:
 - a) jest objęty zakresem art. 15 lub art. 16 niniejszej dyrektywy, art. 5 lub art. 8 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) oraz

- b) może oddziaływać na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi,

zapewnia on udostępnienie projektowanego środka Komisji, Urzędowi i krajowym organom regulacyjnym w innych państwach członkowskich, łącznie z uzasadnieniem tego środka, zgodnie z art. 5 ust. 3, i informuje Komisję oraz inne krajowe organy regulacyjne o takim środku. Krajowe organy regulacyjne oraz Komisja mogą przedstawić swoje uwagi danemu krajowemu organowi regulacyjnemu wyłącznie w terminie jednego miesiąca. Termin jednomiesięczny nie może zostać przedłużony.

4. Jeżeli proponowany środek, o którym mowa w ust. 3, zmierza do:

- a) oznaczenia odnośnego rynku w sposób odbiegający od sposobu określonego w zaleceniu przyjętym zgodnie z art. 15 ust. 1; albo
- b) podjęcia decyzji o wskazaniu lub niewskazaniu przedsiębiorstwa jako posiadającego, samodzielnie bądź łącznie z innymi, znaczącą pozycję rynkową, zgodnie z art. 16 ust. 3, 4 albo 5; albo
- c) nałożenia, zmiany lub wycofania obowiązku operatora na podstawie art. 16 w związku z art. 5 i art. 9 do 13 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) i art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej),

oraz oddziaływałby na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, a Komisja poinformowała krajowy organ regulacyjny o swojej opinii, zgodnie z którą proponowany środek stanowiłby przeszkodę w funkcjonowaniu rynku jednolitego, lub o swoich poważnych wątpliwościach co do zgodności tego środka z przepisami prawa wspólnotowego, a w szczególności z celami wskazanymi w art. 8, wówczas proponowany środek nie może być stosowany dłużej niż przez okres dwóch miesięcy. Okres ten nie może zostać przedłużony.

- 5. W ciągu dwumiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 4, Komisja może podjąć decyzję wymagającą od właściwego krajowego organu regulacyjnego wycofania projektowanego środka. Przed wydaniem decyzji Komisja uwzględni przede wszystkim opinię Urzędu przekazaną zgodnie z art. 5 rozporządzenia [...../WE]. Decyzji towarzyszy szczegółowa i obiektywna analiza, dlatego Komisja uznaje, że projektowany środek nie powinien zostać przyjęty, łącznie ze szczegółowymi propozycjami w sprawie zmiany projektowanego środka.
- 6. W okresie trzech miesięcy od wydania przez Komisję decyzji zgodnie z ust. 5, wymagającej od krajowego organu regulacyjnego wycofania projektowanego środka, krajowy organ regulacyjny zmienia lub cofa projektowany środek. Jeżeli projektowany środek zostanie zmieniony, krajowy organ regulacyjny przystępuje do konsultacji publicznych zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 6, i ponownie zgłasza zmieniony projektowany środek Komisji zgodnie z przepisami ust. 3.

7. Dany krajowy organ regulacyjny uwzględnia przede wszystkim uwagi innych krajowych organów regulacyjnych oraz Komisji i może, z wyjątkiem sytuacji określonych w ust. 4, przyjąć proponowany odpowiedni środek, a w przypadku przyjęcia tego środka powiadamia o tym Komisję. Każdy inny organ krajowy wykonujący funkcje zgodnie z niniejszą dyrektywą lub dyrektywami szczegółowymi uwzględnia także przede wszystkim uwagi Komisji.
8. W przypadku zmiany projektowanego środka zgodnie z ust. 6, Komisja może podjąć decyzję wymagającą od krajowego organu regulacyjnego nałożenia szczegółowego obowiązku zgodnego z art. 9–13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) i art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej) w określonym terminie.

Komisja dąży wówczas do osiągnięcia tych samych celów polityki, jakie zostały ustalone dla krajowych organów regulacyjnych w art. 8. Komisja uwzględnia przede wszystkim opinię Urzędu przekazaną jej zgodnie z art. 6 rozporządzenia [.../WE], w szczególności przy opracowywaniu szczegółów nakładanego obowiązku albo obowiązków.

9. Krajowy organ regulacyjny przekazuje Komisji informację na temat wszystkich ostatecznych środków podlegających warunkom z lit. a) i b) art. 7 ust. 3.
10. W szczególnych okolicznościach, jeżeli krajowy organ regulacyjny uzna, że istnieje pilna potrzeba podjęcia działania w celu ochrony konkurencji i interesów użytkowników, na zasadzie odstępstwa od procedur określonych w ust. 3 i 4, może on niezwłocznie przyjąć proporcjonalne i tymczasowe środki. O przyjęciu tychże środków zawiadamia niezwłocznie Komisję, inne krajowe organy regulacyjne i Urząd, przedstawiając odpowiednie uzasadnienie. Decyzja krajowego organu regulacyjnego o nadaniu tym środkom charakteru trwałego lub przedłużeniu terminu ich stosowania podlega przepisom ust. 3 i 4.”

7. Dodaje się art. 7a w brzmieniu:

*„Artykuł 7a
Przepisy wykonawcze*

1. Komisja może ustanowić przepisy wykonawcze do art. 7, definiujące formę, treść i stopień szczegółowości zgłoszeń zgodnych z art. 7 ust. 3, okoliczności, w których zgłoszenia nie będą wymagane oraz obliczanie terminów.
2. Środki, o których mowa w ust. 1, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3. Z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy Komisja może zastosować tryb pilny określony w art. 22 ust. 4.”

8. W art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) W ust. 1 drugi akapit otrzymuje brzmienie:

„O ile art. 9 w odniesieniu do częstotliwości radiowych nie stanowi inaczej, państwa członkowskie uwzględniają potrzebę zagwarantowania neutralności technologicznej regulacji i zapewniają, że przy wykonywaniu zadań prawnych określonych w niniejszej dyrektywie i w dyrektywach szczegółowych, w szczególności tych związanych z zapewnieniem skutecznej konkurencji, krajowe organy regulacyjne postępują analogicznie.”

b) W ust. 2 litery a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) zapewniając, by użytkownicy, w tym użytkownicy niepełnosprawni, użytkownicy w podeszłym wieku, i użytkownicy ze szczególnymi potrzebami społecznymi czerpali maksymalne korzyści z różnorodności, ceny i jakość usług;

b) zapewniając, że nie występuje zniekształcenie czy ograniczenie konkurencji w sektorze łączności elektronicznej, w szczególności w odniesieniu do dostarczania treści;”

c) W ust. 3 litera d) otrzymuje brzmienie:

„d) współpracując z Komisją i Urzędem w celu rozwoju spójnych praktyk regulacyjnych i spójnego stosowania niniejszej dyrektywy oraz dyrektyw szczegółowych.”

d) W ust. 4 litera e) otrzymuje brzmienie:

„e) uwzględniając potrzeby określonych grup społecznych, w szczególności użytkowników niepełnosprawnych, użytkowników w podeszłym wieku i użytkowników ze szczególnymi potrzebami społecznymi;”

e) W ust. 4 dodaje się literę g) w brzmieniu:

„g) stosując zasadę, że użytkownicy końcowi powinni mieć możliwość uzyskania dostępu i rozpowszechniania wszelkich zgodnych z prawem treści oraz użytkowania wszelkich zgodnych z prawem, wybranych przez siebie aplikacji lub usług.”

9. Artykuł 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Zarządzanie częstotliwościami radiowymi do celów świadczenia usług łączności elektronicznej

1. Państwa członkowskie zapewniają skuteczne zarządzanie częstotliwościami radiowymi do celów świadczenia usług łączności elektronicznej na swoim terytorium, zgodnie z przepisami art. 8. Zapewniają także, by rozdzielanie i przyznawanie takich częstotliwości radiowych przez krajowe organy

regulacyjne odbywało się według obiektywnych, jawnych, niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych kryteriów.

2. Państwa członkowskie wspierają proces harmonizacji użytkowania częstotliwości radiowych w obrębie Wspólnoty, mając na uwadze potrzebę zapewnienia skutecznego i wydajnego ich wykorzystania oraz zgodnie z postanowieniami decyzji 676/2002/WE (decyzji o spektrum radiowym).
3. O ile nie przewidziano inaczej w drugim akapicie albo w ramach środków przyjętych zgodnie z art. 9c, państwa członkowskie zapewniają możliwość wykorzystywania wszystkich rodzajów sieci radiowej lub technologii dostępu bezprzewodowego w pasmach częstotliwości radiowej otwartych dla usług łączności elektronicznej.

Państwa członkowskie mogą jednak ustanowić proporcjonalne i niedyskryminacyjne ograniczenia określonych rodzajów użytkowanych sieci radiowych lub technologii dostępu bezprzewodowego, gdy jest to uzasadnione koniecznością:

- a) uniknięcia szkodliwych zakłóceń,
 - b) ochrony zdrowia publicznego przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
 - c) zapewnienia maksymalizacji współużytkowania częstotliwości radiowych, gdy użytkowanie częstotliwości podlega ogólnemu zezwoleniu, lub
 - d) przestrzegania ograniczeń zgodnie z ust. 4 poniżej.
4. O ile nie przewidziano inaczej w drugim akapicie lub w ramach środków przyjętych zgodnie z art. 9c, państwa członkowskie zapewniają możliwość świadczenia wszystkich rodzajów usług łączności elektronicznej w pasmach częstotliwości radiowej otwartych dla usług łączności elektronicznej. Państwa członkowskie mogą jednak ustanowić proporcjonalne i niedyskryminacyjne ograniczenia rodzajów świadczonych usług łączności elektronicznej.

Ograniczenia, które wymagają świadczenia usług w określonym paśmie, są uzasadnione w przypadku konieczności zapewnienia realizacji zgodnego z prawem wspólnotowym celu interesu ogólnego, takiego jak bezpieczeństwo życia, wspieranie społecznej, regionalnej albo terytorialnej spójności albo unikanie nieskutecznego wykorzystywania częstotliwości radiowych lub promowania różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, zdefiniowanych w ustawodawstwie krajowym zgodnie z prawem wspólnotowym.

Ograniczenie zakazujące świadczenia jakiejkolwiek innej usługi w określonym paśmie może być stosowane wyłącznie wówczas, gdy będzie to uzasadnione koniecznością ochrony usług związanych z bezpieczeństwem życia.

5. Państwa członkowskie poddają regularnemu przeglądowi konieczność istnienia ograniczeń, o których mowa w ust. 3 i 4.

6. Ustępy 3 i 4 dotyczą rozdzielania i przydziału częstotliwości radiowych po dniu 31 grudnia 2009 r.”
10. Dodaje się art. 9a, 9b i 9c w brzmieniu:

„Artykuł 9a
Przegląd ograniczeń istniejących praw

1. Przez okres pięciu lat od [dnia 1 stycznia 2010 r.] państwa członkowskie zapewniają posiadaczom praw użytkowania częstotliwości radiowych przyznanych przed tą datą możliwość złożenia wniosku do właściwego krajowego organu regulacyjnego o ponowną ocenę ograniczeń ich praw zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4.

Przed podjęciem decyzji właściwy krajowy organ regulacyjny zawiadamia posiadacza prawa o swojej ocenie ograniczeń, wskazując zakres prawa po ponownej ocenie, zapewniając przy tym odpowiednią ilość czasu na wycofanie wniosku.

Jeżeli posiadacz prawa wycofa swój wniosek, jego prawo pozostanie niezmienione do chwili wygaśnięcia lub do końca okresu 5 lat, jeżeli nastąpi on wcześniej.

2. W przypadku, gdy posiadacz prawa, o którym mowa w ust. 1, świadczy usługi w zakresie nadawania audycji radiowych lub telewizyjnych i prawo użytkowania częstotliwości radiowych zostało mu przyznane w celu wypełnienia określonego celu interesu ogólnego, wniosek o ponowną ocenę może zostać złożony wyłącznie w odniesieniu do tej części częstotliwości radiowych, które są niezbędne do wypełnienia tego celu. Część częstotliwości radiowych, która stanie się niepotrzebna do wypełnienia tego celu w wyniku zastosowania art. 9 ust. 3 i ust. 4, podlega procedurze nowego przydziału praw, zgodnie z art. 7 ust. 2 dyrektywy o zezwoleniach.
3. Po pięcioletnim okresie, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie podejmują wszelkie właściwe środki, aby zapewnić obowiązywanie art. 9 ust. 3 i ust. 4 w stosunku do wszelkich pozostałych rozdzieleń i przydziałów częstotliwości radiowych, które istniały w dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy.
4. W ramach wdrażania postanowień niniejszego artykułu państwa członkowskie podejmują właściwe środki w celu zagwarantowania uczciwej konkurencji.

Artykuł 9b
Przeniesienie indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych

1. Państwa członkowskie zapewniają możliwość przekazania lub dzierżawienia przez przedsiębiorstwa na rzecz innych przedsiębiorstw indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych w pasmach, wobec których przewidziano to w ramach środków wykonawczych przyjętych zgodnie z art. 9c, bez uprzedniej zgody krajowego organu regulacyjnego.

W przypadku innych państw członkowskie mogą również ustanowić możliwość przekazania lub dzierżawienia przez przedsiębiorstwa na rzecz innych przedsiębiorstw indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by zamiar przedsiębiorstw przekazania praw użytkowania częstotliwości radiowych był zgłaszany krajowym organom regulacyjnym odpowiedzialnym za rozdział widma, a także by był on upubliczniony. Jeżeli użytkowanie częstotliwości radiowych zostało zharmonizowane w wyniku wdrożenia decyzji o spektrum radiowym lub innych środków przyjętych na szczeblu Wspólnoty, każde takie przekazanie powinno spełniać wymagania takiego zharmonizowanego użytkowania.

Artykuł 9c

Środki harmonizacji zarządzania częstotliwością radiową

Aby przyczynić się do rozwoju rynku wewnętrznego, w celu realizacji zasad określonych w niniejszym artykule, Komisja może przyjąć właściwe środki wykonawcze, w celu:

- a) zharmonizowania identyfikacji pasm których prawa użytkowania mogą być przekazywane lub dzierżawione pomiędzy przedsiębiorstwami;
- b) zharmonizowania warunków dołączonych do takich praw oraz warunków, procedur, limitów, ograniczeń, wycofań i zasad przejściowych stosowanych wobec takich przekazania lub dzierżaw;
- c) zharmonizowania szczegółowych środków mających na celu zapewnienie uczciwej konkurencji przy przekazywaniu indywidualnych praw;
- d) stworzenia wyjątku od zasady neutralności usług lub technologii, a także zharmonizowania zakresu i charakteru wszelkich wyjątków od tych zasad zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4, innych niż wyjątki mające na celu zapewnienie wspierania różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów.

Te środki, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, zostaną przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3. Z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy Komisja może zastosować tryb pilny określony w art. 22 ust. 4. We wdrażaniu przepisów niniejszego ustępu Komisję może wspierać Urząd zgodnie z art. 10 rozporządzenia [.../WE].”

11. W art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

- a) Ustęp 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, by plany numeracyjne oraz procedury były stosowane w sposób zapewniający równe traktowanie wszystkich usługodawców świadczących publicznie dostępne usługi łączności

elektronicznej. W szczególności państwa członkowskie zapewniają, by przedsiębiorstwa, którym przydzielono dany zakres numerów, nie dyskryminowały innych usługodawców świadczących usługi łączności elektronicznej w odniesieniu do ciągów numerów używanych przy zapewnianiu dostępu do ich usług.”

b) Ustęp 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Państwa członkowskie wspierają proces harmonizacji zasobów numeracyjnych w obrębie Wspólnoty, jeżeli będzie to sprzyjać funkcjonowaniu rynku wewnętrznego albo rozwojowi usług ogólnoeuropejskich. Komisja może podjąć odpowiednie techniczne środki wykonawcze w tym zakresie, co może obejmować ustanowienie zasad taryfowych dotyczących określonych numerów lub zakresów numerów. Środki wykonawcze mogą nakładać na Urząd określone obowiązki związane z ich stosowaniem.

Środki mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączona z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3. Z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy Komisja może zastosować tryb pilny określony w art. 22 ust. 4.”

12. W art. 11 ust. 1, słowa „działa na podstawie przejrzystych i ogólnie dostępnych procedur, bez dyskryminacji i bez zwłoki, ” otrzymują brzmienie:

„działa na podstawie prostych, przejrzystych i ogólnie dostępnych procedur, stosowanych bez dyskryminacji i bez zwłoki, przy czym w każdym przypadku podejmuje decyzję w ciągu czterech miesięcy od daty złożenia wniosku, oraz”

13. Artykuł 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

Kolokacja oraz współużytkowanie urządzeń przez przedsiębiorstwa udostępniające sieci łączności elektronicznej

1. Jeżeli na podstawie przepisów prawa krajowego przedsiębiorstwo udostępniające sieci łączności elektronicznej ma prawo instalowania urządzeń na, nad albo pod własnością prywatną albo państwową lub jeżeli może ono korzystać z procedury wywłaszczenia lub użytkowania nieruchomości, krajowe organy regulacyjne mogą nakazać współużytkowanie tych urządzeń lub nieruchomości, w tym z wejść do budynków, masztów, anten, przewodów, studzienek i szafek ulicznych.
2. Państwa członkowskie mogą nakazać, aby posiadacze praw, o których mowa w ust. 1, współużytkowali urządzenia lub nieruchomości (w tym fizyczną kolokację), albo przyjąć środki zmierzające do ułatwienia koordynacji robót publicznych w celu ochrony środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego albo dla osiągnięcia celów planowania przestrzennego, wyłącznie po upływie odpowiedniego terminu wyznaczonego dla przeprowadzenia konsultacji publicznych, podczas których wszystkie zainteresowane strony będą mogły wyrazić swoje stanowisko. Takie wspólne korzystanie albo

działania koordynacyjne mogą wiązać się z ustanowieniem reguł dotyczących podziału kosztów współużytkowania urządzeń lub nieruchomości.”

3. Środki przyjęte przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z ust. 1 powinny być obiektywne, przejrzyste i proporcjonalne.”

14. Dodaje się rozdział IIIa w brzmieniu:

„Rozdział IIIa

BEZPIECZEŃSTWO I INTEGRALNOŚĆ SIECI I USŁUG

Artykuł 13a

Bezpieczeństwo i integralność

1. Państwa członkowskie zapewniają, by przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej podejmowały właściwe środki techniczne i organizacyjne w celu ochrony bezpieczeństwa swoich sieci lub usług. Biorąc pod uwagę aktualny stan wiedzy i technologii, środki te zapewniają poziom bezpieczeństwa proporcjonalny do istniejącego ryzyka. W szczególności należy podjąć środki zapobiegające wpływowi lub minimalizujące wpływ wypadków stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa na użytkowników i wzajemnie połączone sieci.
2. Państwa członkowskie zapewniają, by przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności przyjmowały wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia integralności swoich sieci, tak aby zapewnić ciągłość świadczenia usług za pośrednictwem tych sieci.
3. Państwa członkowskie zapewniają zawiadamianie krajowego organu regulacyjnego przez przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej o każdym naruszeniu bezpieczeństwa lub integralności, które miało istotny wpływ na działanie sieci lub usług.

O ile jest to właściwe, dany krajowy organ regulacyjny zawiadamia krajowe organy regulacyjne w innych państwach członkowskich oraz Urząd. W przypadku gdy ujawnienie naruszenia leży w interesie publicznym, krajowy organ regulacyjny może o nim poinformować opinię publiczną.

Co trzy miesiące krajowy organ regulacyjny przekazuje Komisji sprawozdanie podsumowujące otrzymane zgłoszenia i działania podjęte zgodnie z niniejszym ustępem.

4. Uwzględniając przede wszystkim opinię Urzędu wydaną zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. b) rozporządzenia [.../WE], Komisja może przyjąć właściwe techniczne środki wykonawcze mające na celu harmonizację środków, o których mowa w

ust. 1, 2 oraz 3, w tym środki określające okoliczności, format i procedury stosowane wobec wymogów dotyczących zgłoszenia.

Te środki wykonawcze, mające na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3. Z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy Komisja może zastosować tryb pilny określony w art. 22 ust. 4.

Artykuł 13b *Wdrożenie i egzekwowanie*

1. Państwa członkowskie zapewniają posiadanie uprawnień przez krajowe organy regulacyjne do wydawania wiążących instrukcji dla przedsiębiorstw udostępniających publiczne sieci łączności lub świadczących publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej, w celu wdrożenia art. 13a.
 2. Państwa członkowskie zapewniają posiadanie uprawnień przez krajowe organy regulacyjne do wymagania od przedsiębiorstw udostępniających publiczne sieci łączności lub świadczących publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej:
 - a) dostarczania informacji potrzebnych do oceny bezpieczeństwa ich usług i sieci, w tym do oceny udokumentowanych polityk bezpieczeństwa; oraz
 - b) polecenia wykwalifikowanemu, niezależnemu organowi przeprowadzenia audytu bezpieczeństwa i udostępnienia wyników takiego audytu krajowemu organowi regulacyjnemu.
 3. Państwa członkowskie zapewniają posiadanie wszelkich uprawnień przez krajowe organy regulacyjne niezbędnych do badania przypadków nieprzestrzegania wymogów.
 4. Niniejsze przepisy nie naruszają art. 3 niniejszej dyrektywy.”
15. W art. 14 wprowadza się następujące zmiany:
- a) W drugim akapicie ustępu 2 skreśla się drugie zdanie.
 - b) Skreśla się ustęp 3.
16. W art. 15 wprowadza się następujące zmiany:
- a) Nagłówek otrzymuje brzmienie:
„Procedura identyfikacji i definiowania rynków”
 - b) W ust. 1 pierwszy akapit otrzymuje brzmienie:
„1. Po przeprowadzeniu publicznych konsultacji oraz konsultacji z Urzędem Komisja przyjmuje zalecenie w sprawie odnośnych rynków produktów i usług

(zwane dalej „zaleceniem”). Zalecenie określa takie rynki produktów i usług sektora łączności elektronicznej, których cechy mogą usprawiedliwiać nałożenie wymogów prawnych określonych w dyrektywach szczegółowych, bez uszczerbku dla rynków, które mogą być zdefiniowane w szczególnych przypadkach na podstawie przepisów prawa konkurencji. Komisja definiuje rynki zgodnie z zasadami prawa konkurencji.”

c) Ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Uwzględniając przede wszystkim treść zalecenia oraz wytycznych, krajowe organy regulacyjne definiują odnośne rynki stosownie do okoliczności krajowych, a w szczególności odnośne rynki geograficzne na ich terytorium, zgodnie z zasadami prawa konkurencji. Krajowe organy regulacyjne postępują zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 6 oraz 7, zanim zdefiniują rynki różne od tych, które zostały zdefiniowane w zaleceniu.”

d) Ustęp 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Uwzględniając przede wszystkim opinię Urzędu przekazaną zgodnie z art. 7 rozporządzenia [.../WE], Komisja może podjąć decyzję określającą rynki ponadpaństwowe.

Ta decyzja, mająca na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, jest podejmowana zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3. Z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy Komisja może zastosować tryb pilny określony w art. 22 ust. 4.”

17. W art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) Ustępy 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę odnośnych rynków wymienionych w zaleceniu, uwzględniając przede wszystkim treść wytycznych. Państwa członkowskie zapewniają, by taka analiza została przeprowadzona w miarę potrzeby we współpracy z krajowymi organami odpowiedzialnymi za ochronę konkurencji.

2. Jeżeli na podstawie przepisów ust. 3 lub 4, art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej) albo art. 8 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) krajowy organ regulacyjny zobowiązany jest podjąć decyzję w sprawie nałożenia, utrzymania, zmiany lub cofnięcia obowiązków w odniesieniu do przedsiębiorstw, stwierdza on na podstawie dokonanej analizy rynku, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, czy na danym odnośnym rynku występuje skuteczna konkurencja.”

b) Ustępy 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. W przypadku rynków ponadpaństwowych określonych w decyzji, o której mowa w art. 15 ust. 4, Komisja wnioskuje do Urzędu o przeprowadzenie analizy rynku, uwzględniając przede wszystkim treści wytycznych, i o

przekazanie opinii w przedmiocie nałożenia, utrzymania, zmiany lub cofnięcia obowiązków regulacyjnych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

Komisja, uwzględniając przede wszystkim opinię Urzędu, może wydać decyzję uznającą jedno lub więcej przedsiębiorstw za posiadające znaczącą pozycję rynkową na takim rynku, i nakładającą na nie jeden lub więcej szczegółowych obowiązków zgodnie z art. 9-13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) i art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej). Komisja dąży wówczas do realizacji celów polityki określonych w art. 8.

6. Środki podjęte zgodnie z przepisami ust. 3, 4 oraz 5 niniejszego artykułu, podlegają procedurom, o których mowa w art. 6 i 7. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę odnośnego rynku:
 - a) w ciągu dwóch lat od wcześniejszego zgłoszenia projektowanego środka odnoszącego się do takiego rynku;
 - b) w przypadku rynków niezgłoszonych wcześniej Komisji, w ciągu jednego roku od przyjęcia zmienionego zalecenia w sprawie odnośnych rynków, albo;
 - c) w przypadku państw członkowskich, które niedawno wstąpiły do Unii, w ciągu roku od ich przystąpienia.”
- c) Dodaje się ustęp 7 w brzmieniu:

- „7. Jeżeli krajowy organ regulacyjny nie zakończy swojej analizy odnośnego rynku wskazanego w zaleceniu w terminie określonym w art. 16 ust. 6, Komisja może zażądać od Urzędu wydania opinii, w tym projektu środka, w sprawie analizy danego rynku i szczegółowych obowiązków, które mają zostać nałożone. Urząd przeprowadza konsultacje publiczne dotyczące danego projektowanego środka.

Komisja, uwzględniając przede wszystkim opinię Urzędu wydaną zgodnie z art. 6 rozporządzenia [.../WE], może podjąć decyzję wymagającą od krajowego organu regulacyjnego uznania pewnych przedsiębiorstw za posiadające znaczącą pozycję rynkową i nakładającą na wyznaczone w ten sposób przedsiębiorstwa szczegółowe obowiązki zgodnie art. 8, art. 9-13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) i art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej). Komisja dąży wówczas do realizacji tych samych celów polityki, jak cele wyznaczone dla krajowych organów regulacyjnych w art. 8.”

18. W art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

- a) W drugim zdaniu ust. 1 słowa „działając zgodnie z procedurą określoną w art. 22 ust. 2” zastępuje się słowami „może podjąć właściwe środki wykonawcze i”.
- b) W ust. 6 słowa „usunie je z wykazu norm i/lub specyfikacji, o których mowa w ust. 1, działając zgodnie z procedurą określoną w art. 22 ust. 3” zastępuje się

słowami „podejmuje właściwe środki wykonawcze i usuwa te normy lub specyfikacje z wykazu norm lub specyfikacji, o których mowa w ust. 1.”

c) Dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Środki wykonawcze mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy przez jej uzupełnienie, o których mowa w ust. 4 i 6, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3. Z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy Komisja może zastosować tryb pilny określony w art. 22 ust. 4.”

19. W art. 18 wprowadza się następujące zmiany:

a) W ust. 1 dodaje się literę c) w brzmieniu:

„c) podmioty świadczące usługi telewizji cyfrowej i dostarczające sprzęt – do współpracy przy świadczeniu interaktywnych usług telewizyjnych dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych.”

b) Skreśla się ustęp 3.

20. Artykuł 19 otrzymuje brzmienie:

*„Artykuł 19
Procedury harmonizacji*

1. Bez uszczerbku dla art. 9 niniejszej dyrektywy oraz art. 6 i 8 dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywy o zezwoleniach), jeżeli Komisja stwierdzi, że rozbieżności we wdrażaniu przez krajowe organy regulacyjne zadań regulacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie i dyrektywach szczegółowych mogą stworzyć barierę wejścia na rynek wewnętrzny, może ona wydać zalecenie lub decyzję odnośnie do zharmonizowanego stosowania przepisów niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych dla lepszej realizacji celów określonych w art. 8, uwzględniając przede wszystkim opinię Urzędu, o ile zostanie wydana.

2. Jeżeli Komisja wyda zalecenie zgodnie z ust. 1, działa ona zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 22 ust. 2.

Państwa członkowskie zapewniają, by krajowe organy regulacyjne uwzględniały te zalecenia przy wypełnianiu swoich zadań. Jeżeli krajowy organ regulacyjny postanawia nie stosować się do danego zalecenia, informuje o tym Komisję, uzasadniając swoje stanowisko.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, mająca na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, jest podejmowana zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3. Z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy Komisja może zastosować tryb pilny określony w art. 22 ust. 4.

4. Środki podjęte zgodnie z ust. 1 mogą obejmować wskazanie zharmonizowanego lub skoordynowanego podejścia w odniesieniu do następujących zagadnień:
 - a) spójnego wdrażania podejść regulacyjnych, w tym uregulowań dotyczących nowych usług;
 - b) numerowania, nazywania i adresowania, w tym zakresów numerów, przenoszenia numerów i identyfikatorów, systemów translacji numerów i adresów oraz dostępu do służb ratowniczych pod numerem 112;
 - c) spraw konsumenckich, w tym dostępności usług i sprzętu łączności elektronicznej dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych;
 - d) regulacji z zakresu rachunkowości.
5. Urząd może z własnej inicjatywy doradzić Komisji, czy należy podjąć środki zgodnie z ust. 1.”

21. Artykuł 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. W przypadku sporu pomiędzy usługodawcami powstałego w związku z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych, jeżeli jedna ze stron jest przedsiębiorcą udostępniającym sieci lub świadczącym usługi łączności elektronicznej w danym państwie członkowskim, dany krajowy organ regulacyjny, na wniosek którejkolwiek ze stron i bez uszczerbku dla przepisów ust. 2, wydaje wiążącą decyzję celem rozstrzygnięcia sporu w możliwie najkrótszym terminie, a w każdym razie w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności. Dane państwo członkowskie wymaga, by wszystkie strony sporu w pełni współpracowały z krajowym organem regulacyjnym.”

22. Artykuł 21 otrzymuje brzmienie:

*„Artykuł 21
Rozstrzyganie sporów transgranicznych*

1. W przypadku transgranicznego sporu powstałego w związku ze stosowaniem niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych pomiędzy stronami z różnych państw członkowskich, jeżeli rozstrzygnięcie sporu należy do zakresu kompetencji krajowych organów regulacyjnych więcej niż jednego państwa członkowskiego, stosuje się przepisy ust. 2, 3 oraz 4.
2. Każda ze stron może przekazać spór danemu krajowemu organowi regulacyjnemu. Krajowe organy regulacyjne koordynują swoje wysiłki celem rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z celami określonymi w art. 8.

Każdy krajowy organ regulacyjny uprawniony do rozstrzygania takiego sporu może zwrócić się z wnioskiem do Urzędu o wydanie zalecenia zgodnego z art. 18 rozporządzenia [.../WE], dotyczącego działań, które należy podjąć zgodnie

z przepisami dyrektywy ramowej lub dyrektyw szczegółowych w celu rozstrzygnięcia sporu.

W przypadku złożenia takiego wniosku do Urzędu, każdy krajowy organ regulacyjny uprawniony do rozstrzygania jakiegokolwiek aspektu sporu czeka z podjęciem działań rozstrzygających spór do chwili uzyskania zalecenia Urzędu zgodnie z art. 18 rozporządzenia [/WE], bez uszczerbku dla możliwości przyjęcia w razie potrzeby pilnych środków przez krajowe organy regulacyjne.

Każdy obowiązek nałożony na przedsiębiorstwo przez krajowy organ regulacyjny w ramach rozstrzygania sporu powinien być zgodny z przepisami niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych i uwzględnia przede wszystkim zalecenie wydane przez Urząd zgodnie z art. 18 rozporządzenia [.../WE].

3. Państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy umożliwiające właściwym krajowym organom regulacyjnym wspólne odstępianie od rozstrzygnięcia sporu, jeżeli istnieją inne mechanizmy, w tym mediacja, mogące lepiej i w odpowiednim czasie przyczynić się do rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z przepisami art. 8.

Krajowe organy regulacyjne niezwłocznie informują strony. Jeżeli po upływie czterech miesięcy spór nie zostanie rozstrzygnięty, a strona domagająca się odszkodowania nie wszczęła postępowania przed sądem i jeżeli zażąda tego dowolna ze stron, krajowe organy regulacyjne koordynują swoje wysiłki celem rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z przepisami art. 8, uwzględniając przede wszystkim zalecenie Urzędu wydane zgodnie z art. 18 rozporządzenia [.../WE].

4. Procedura, o której mowa w ust. 2, nie stanowi przeszkody dla żadnej ze stron w skierowaniu sporu na drogę sądową.”

23. Dodaje się art. 21a w brzmieniu:

*„Artykuł 21a
Kary*

„Państwa członkowskie ustanawiają zasady dotyczące kar mających zastosowanie do naruszeń krajowych przepisów przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i dyrektywami szczegółowymi oraz zapewniają wdrożenie tych kar. Kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie zgłaszają te przepisy Komisji najpóźniej do dnia [*termin wdrożenia zmienionego aktu prawnego*] i dokonują bezzwłocznego zgłoszenia wszelkich późniejszych dotyczących ich zmian.”

24. W art. 22 wprowadza się następujące zmiany:
- a) Ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie odwołania do niniejszego ustępu, stosuje się przepisy art. 5a ust. 1-4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE przy uwzględnieniu przepisów art. 8 tej decyzji.”
 - b) Ustęp 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W razie odwołania do niniejszego ustępu, stosuje się przepisy art. 5a ust. 1, 2, 4 oraz 6 i art. 7 decyzji 1999/468/WE przy uwzględnieniu postanowień art. 8 tej decyzji.”
25. Skreśla się art. 27.
26. Skreśla się załączniki I oraz II.

Artykuł 2
Zmiany do dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie)

W dyrektywie 2002/19/WE wprowadza się następujące zmiany:

1. Artykuł 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:
- „a) „dostęp” oznacza udostępnianie urządzeń lub usług innemu przedsiębiorstwu, na ściśle określonych warunkach, na zasadzie wyłączności albo braku wyłączności, w celu świadczenia usług łączności elektronicznej lub dostarczania usług społeczeństwa informacyjnego lub usług nadawania treści. Obejmuje to m.in.: dostęp do elementów sieci i urządzeń towarzyszących, co może się wiązać z podłączeniem urządzeń za pomocą stacjonarnych albo niestacjonarnych środków (w szczególności obejmuje to dostęp do pętli lokalnej oraz urządzeń i usług niezbędnych do obsługi pętli lokalnej); dostęp do fizycznej infrastruktury, w tym budynków, przewodów i masztów; dostęp do odpowiednich systemów oprogramowania, w tym do systemów operacyjnego wspierania; dostęp do translacji numerów albo systemów zapewniających ekwiwalentną funkcjonalność; dostęp do sieci stacjonarnych i ruchomych, a w szczególności dla roamingu; dostęp do systemów warunkowego dostępu do usług telewizji cyfrowej; dostęp do sieciowych usług wirtualnych.”
2. Artykuł 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Operatorzy publicznych sieci łączności mają prawo, a na wniosek innego uprawnionego przedsiębiorstwa, zgodnie z art. 4 dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywy o zezwoleniach), obowiązek negocjowania wzajemnych połączeń celem świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, w sposób zapewniający świadczenie tych usług oraz ich interoperacyjność w obrębie całej Wspólnoty. Operatorzy zapewniają dostęp i wzajemne połączenia innym przedsiębiorstwom na zasadach i warunkach zgodnych

z obowiązkami nałożonymi przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z art. 5, 6, 7 i 8.”

3. W art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) Ustęp 2 otrzymuje brzmienie.

„2. Obowiązki i wymogi nałożone na podstawie ust. 1 są obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne i są realizowane zgodnie z procedurami przewidzianymi w art. 6 i 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).”

b) Skreśla się ustęp 3 i 4.

4. Artykuł 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W związku z rozwojem rynku oraz technologii, Komisja może przyjąć środki wykonawcze zmieniające załącznik I. Środki mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14 ust. 3. Z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy Komisja może zastosować tryb pilny określony w art. 14 ust. 4.

W przygotowywaniu przepisów, o których mowa w niniejszym ustępie, Komisji może pomagać Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej (zwany dalej „Urzędem”).”

5. Skreśla się art. 7.

6. W art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) W ust. 1 wyrazy „art. 9-13” zastępuje się wyrazami „art. 9-13a”

b) W ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

i) W pierwszym akapicie wprowadza się następujące zmiany:

- w pierwszym tiret wyrazy „art. 5 ust. 1 oraz ust. 2 i art. 6” zastępuje się wyrazami „art. 5 ust. 1 oraz art. 6”.
- w drugim tiret wyrazy „dyrektywy 97/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych oraz ochrony prywatności w sektorze telekomunikacyjnym³²” zastępuje się wyrazami „dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej³³)”

³² Dz.U. L 24 z 30.1.1998, str. 1.

³³ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, str.37. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2006/24/WE (Dz.U. L 105 z 13.4.2006, str. 54).

ii) Następujące zdanie dodaje się jako drugie zdanie drugiego akapitu:

„Komisja uwzględnia przede wszystkim opinię Urzędu przekazaną zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. m) rozporządzenia [/WE].”

7. Artykuł 9 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Komisja może przyjąć niezbędne zmiany załącznika II w celu dostosowania go do rozwoju rynku i technologii. Środki, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14 ust. 3. Z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy Komisja może zastosować tryb pilny określony w art. 14 ust. 4. We wdrażaniu przepisów niniejszego ustępu Komisję może wspierać Urząd.”

8. W art. 12 wprowadza się następujące zmiany:

a) Ustęp 1 lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) zapewnienia kolokacji lub innych form współużytkowania urządzeń, w tym przewodów, budynków lub wejść do budynków, anten lub masztów, studzienek i szafek ulicznych;”

b) W ust. 1 dodaje się lit. j) w brzmieniu:

„j) zapewnienia dostępu do usług powiązanych takich jak zdolność identyfikowania, lokalizacji i obecności.”

c) Dodaje się ustęp 3 w brzmieniu:

„3. Nakładając na operatora obowiązek zapewnienia dostępu zgodnie z przepisami niniejszego artykułu, krajowe organy regulacyjne mogą określić wymogi techniczne i operacyjne, które podmiot zapewniający ten dostęp lub osoby korzystające z niego będą musieli spełnić, jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania sieci. Obowiązki przestrzegania szczegółowych standardów lub specyfikacji technicznych powinny być zgodne ze standardami i specyfikacjami ustanowionymi zgodnie z art. 17 ust. 1 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).”

9. Dodaje się artykuły 13a i 13b w brzmieniu:

*„Artykuł 13a
Rozdział funkcjonalny*

1. Krajowy organ regulacyjny może nałożyć na zintegrowane wertykalnie przedsiębiorstwa, zgodnie z przepisami art. 8, a w szczególności z drugim akapitem art. 8 ust. 3, obowiązek umieszczenia działalności związanej z hurtowym zapewnianiem produktów dostępu w niezależnie działającej jednostce organizacyjnej przedsiębiorstwa.

Taka jednostka organizacyjna dostarcza produkty i usługi dostępu wszystkim przedsiębiorstwom, w tym innym jednostkom działającym w ramach swojego przedsiębiorstwa, w takich samych terminach i na tych samych warunkach, w tym dotyczących poziomów cen i usług, przy użyciu tych samych systemów i procesów.

2. W przypadku zamiaru nałożenia przez krajowy organ regulacyjny obowiązku rozdziału funkcjonalnego, organ ten składa do Komisji wniosek obejmujący:
 - a) dowody wskazujące na to, że nałożenie odpowiednich obowiązków spośród obowiązków wskazanych w art. 9-13 w celu zapewnienia skutecznej konkurencji po dokonaniu skoordynowanej analizy odnośnych rynków zgodnie z procedurą analizy rynków określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej) nie odniosło skutku i nie odniesie trwałego skutku w postaci zapewnienia skutecznej konkurencji oraz że istnieją ważne i utrzymujące się problemy z konkurencją/zakłócenia rynku zidentyfikowane na szeregu z tych rynków produktów
 - b) analizę oczekiwanego wpływu na organ regulacyjny, na przedsiębiorstwo i na jego zachęty do inwestowania w sieć, jak i na innych zainteresowanych, w tym w szczególności oczekiwanego wpływu na konkurencję w dziedzinie infrastruktury i jakichkolwiek potencjalnych skutków dla konsumentów
 - c) projekt proponowanego środka.
3. Projektowany środek musi obejmować następujące elementy:
 - a) dokładny charakter i poziom rozdziału, ze wskazaniem w szczególności statusu prawnego oddzielnej jednostki organizacyjnej;
 - b) identyfikację majątku oddzielnej jednostki organizacyjnej i produktów lub usług dostarczanych przez tą jednostkę;
 - c) rozwiązania w zakresie zarządzania zapewniające niezależność personelu zatrudnionego przez oddzielną jednostkę organizacyjną i odpowiednią strukturę zachęt;
 - d) zasady zapewniające przestrzeganie obowiązków;
 - e) zasady zapewniające przejrzystość procedur operacyjnych, w szczególności w odniesieniu do innych zainteresowanych;
 - f) program monitorowania zapewniający przestrzeganie wymagań, obejmujący m.in. publikację corocznego sprawozdania.
4. Po uzyskaniu decyzji Komisji dotyczącej projektowanego środka przyjętego zgodnie z art. 8 ust. 3, krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu zgodnie z procedurą określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej). Na podstawie swojej oceny krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje,

zmienia lub cofa obowiązki, zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

5. Przedsiębiorstwo, któremu nakazano rozdział funkcjonalny, może podlegać każdemu z obowiązków określonych w art. 9–13 na każdym z rynków, na którym uznano, że ma ono znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej) lub każdemu innemu obowiązkowi zatwierdzonemu przez Komisję zgodnie z art. 8 ust. 3.

Artykuł 13b

Dobrowolny podział zintegrowanego wertykalnie przedsiębiorstwa

1. Przedsiębiorstwa, które uznano za posiadające znaczącą pozycję na jednym lub kilku odnośnych rynkach zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej), informują z wyprzedzeniem krajowy organ regulacyjny o zamiarze przeniesienia środków majątkowych lokalnej sieci dostępu albo ich znacznej części na oddzielną osobę prawną mającą innego właściciela albo o zamiarze ustanowienia oddzielnej jednostki organizacyjnej w celu dostarczania wszystkim usługodawcom detalicznym, w tym własnym jednostkom detalicznym, w pełni równoważnych produktów dostępu.

2. Krajowy organ regulacyjny ocenia wpływ zamierzonej transakcji na istniejące obowiązki regulacyjne na podstawie dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

W tym celu krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu zgodnie z procedurą określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

Na podstawie swojej oceny krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub cofa obowiązki zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

3. Prawnie lub operacyjnie rozdzielona jednostka organizacyjna może podlegać każdemu z obowiązków określonych w art. 9–13 na każdym z rynków, na którym uznano ją za posiadającą znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej) lub każdemu innemu obowiązkowi zatwierdzonemu przez Komisję zgodnie z art. 8 ust. 3.”

10. W art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

- a) Ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1-4 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy art. 8 tej decyzji.”

- b) Ustęp 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W razie odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1, 2, 4 i 6 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy art. 8 tej decyzji.”

Artykuł 3
Zmiany do dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach)

W dyrektywie 2002/20/WE wprowadza się następujące zmiany:

1. Artykuł 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązuje również następująca definicja:

„ogólne zezwolenie” oznacza ramy prawne, określone przez państwo członkowskie zapewniające prawo świadczenia dostępu do sieci oraz usług łączności elektronicznej oraz określające szczegółowe obowiązki sektorowe, jakie mogą zostać nałożone w odniesieniu do wszystkich lub poszczególnych rodzajów sieci i usług łączności elektronicznej, zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.”
2. W art. 3 ust. 2 wyrazy „w artykułach 5, 6 oraz 7” zastępuje się wyrazami „w art. 5, 6, 6a oraz 7”.
3. Artykuł 5 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 5
Prawo użytkowania częstotliwości radiowych i numerów

1. Państwa członkowskie nie uzależniają użytkowania częstotliwości radiowych od przyznania indywidualnego prawa użytkowania, tylko określają warunki użytkowania takich częstotliwości radiowych w ogólnym zezwoleniu, chyba że przyznanie indywidualnych praw jest uzasadnione w celu:
 - a) uniknięcia poważnego ryzyka szkodliwych zakłóceń, albo
 - b) osiągnięcia innych celów interesu ogólnego.
2. Jeżeli konieczne jest przyznanie indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych i numerów, państwa członkowskie przyznają takie prawa każdemu przedsiębiorstwu udostępniającemu lub korzystającemu z sieci lub usług na podstawie ogólnego zezwolenia, na jego wniosek, zgodnie z przepisami art. 6, 6a, 7 oraz 11 ust. 1 lit. c) niniejszej dyrektywy, oraz wszelkimi innymi przepisami zapewniającymi skuteczne wykorzystanie tych zasobów zgodnie z przepisami dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

Bez uszczerbku wobec szczególnych kryteriów określonych z góry przez państwa członkowskie w zakresie przyznania prawa użytkowania częstotliwości radiowych usługodawcom w zakresie nadawania audycji radiowych i telewizyjnych dla osiągnięcia celów interesu ogólnego zgodnie z prawem wspólnotowym, takie prawa użytkowania są przyznawane w oparciu o obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne procedury, a w przypadku częstotliwości radiowych zgodnie z przepisami art. 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej). Procedury powinny być również otwarte, z wyjątkiem przypadków, gdy można udowodnić, że przyznanie indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych usługodawcom w zakresie nadawania audycji radiowych i telewizyjnych jest niezbędne dla wypełnienia

szczegółowego obowiązku, określonego z góry przez państwo członkowskie jako niezbędny do osiągnięcia celu interesu ogólnego zgodnie z prawem wspólnotowym.

Przyznając takie prawa, państwa członkowskie określają, czy prawa te mogą być przekazane przez posiadacza prawa, i na jakich warunkach. W przypadku częstotliwości radiowych takie określenie jest zgodne z art. 9b dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

Jeżeli państwo członkowskie przyznaje prawo użytkowania na określony czas, powinien on być odpowiedni dla danej usługi z punktu widzenia zamierzonych celów, i z góry wyznaczony.

Każde indywidualne prawo użytkowania częstotliwości radiowych przyznane na dziesięć lat lub dłużej, które nie może być przekazywane lub dzierżawione pomiędzy przedsiębiorstwami, na co zezwala art. 9b dyrektywy ramowej, jest poddawane co pięć lat, po raz pierwszy po pięciu latach od jego wydania, przeglądowi w świetle kryteriów określonych w ust. 1. Jeśli kryteria przyznania indywidualnych praw użytkowania przestaną obowiązywać, indywidualne prawo użytkowania zostaje przekształcone w ogólne zezwolenie na użytkowanie częstotliwości radiowych, pod warunkiem wcześniejszego zawiadomienia o takim przekształceniu w terminie nie więcej niż pięciu lat od zakończenia przeglądu, lub zostaje uznane za możliwe do swobodnego przekazywania lub dzierżawy pomiędzy przedsiębiorstwami.

3. Decyzje w kwestii prawa użytkowania są podejmowane, ogłaszane i udostępniane publicznie jak najszybciej po otrzymaniu całkowitej dokumentacji wniosku przez krajowy organ regulacyjny, w terminie trzech tygodni w przypadku numerów przyznanych do realizacji szczególnych zadań w ramach krajowego planu numeracji oraz w terminie sześciu tygodni w przypadku częstotliwości radiowych, które przyznano łączności elektronicznej w ramach krajowej tabeli przeznaczeń częstotliwości. Termin sześciu tygodni nie powinien w żaden sposób uchylać postanowieniom obowiązujących umów międzynarodowych dotyczących użytkowania częstotliwości radiowych i pozycji orbitalnych.
4. Jeżeli, po konsultacji przeprowadzonej z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 6 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej), postanowiono, że prawo użytkowania numeracji o szczególnym znaczeniu gospodarczym ma być przyznane po przeprowadzeniu konkurencyjnej albo porównawczej procedury selekcji, państwa członkowskie mogą przedłużyć maksymalny termin trzech tygodni o kolejne trzy tygodnie.

W odniesieniu do konkurencyjnej albo porównawczej procedury selekcji dla częstotliwości radiowych, stosuje się art. 7.

5. Państwa członkowskie nie ograniczają liczby praw użytkowania, które mają zostać przyznane, z wyjątkiem sytuacji, gdy jest to niezbędne dla zapewnienia skutecznego wykorzystania częstotliwości radiowych zgodnie z art. 7.

6. Krajowe organy regulacyjne zapewniają skuteczne i wydajne użytkowanie częstotliwości radiowych zgodnie z art. 9 ust. 2 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej). Zapewniają również, że nie występuje zakłócenie konkurencji w wyniku przekazania lub gromadzenia praw użytkowania częstotliwości radiowych. Państwa członkowskie mogą w tym celu przyjąć właściwe środki, takie jak zredukowanie, wycofanie lub narzucenie obowiązku sprzedaży prawa użytkowania częstotliwości radiowych.”
4. W art. 6 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) Ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ogólne zezwolenie na udostępnianie sieci i świadczenie usług łączności elektronicznej oraz prawa użytkowania częstotliwości radiowych i prawa użytkowania numerów mogą być poddane jedynie wymogom określonym w załączniku I. Takie wymogi powinny być niedyskryminacyjne, proporcjonalne i przejrzyste, a w przypadku praw użytkowania częstotliwości radiowych, zgodne z art. 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).”
 - b) W ust. 2, „artykułu 16, 17, 18 oraz 19 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej)” zastępuje się wyrazami „artykułu 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej)”.
 - c) W ust. 3 wyraz „załącznika” zastępuje się wyrazami „załącznika I”.
5. Dodaje się artykuły 6a i 6b w brzmieniu:

*„Artykuł 6a
Środki harmonizacji*

1. Aby osiągnąć cele określone w art. 1, i bez uszczerbku dla przepisów art. 5 ust. 2 niniejszej dyrektywy, Komisja może przyjąć środki wykonawcze:
 - a) w celu zidentyfikowania pasm częstotliwości radiowej, których użytkowanie ma zostać objęte ogólnymi zezwoleniami lub indywidualnymi prawami użytkowania częstotliwości radiowych;
 - b) w celu zidentyfikowania zakresów numeracji do harmonizacji na poziomie wspólnotowym;
 - c) w celu harmonizacji procedur przyznawania ogólnych zezwoleń lub indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych lub numerów;
 - d) w celu harmonizacji warunków określonych w załączniku II, dotyczących ogólnych zezwoleń lub indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych lub numerów;
 - e) w celu zmiany lub wycofania zezwoleń lub praw użytkowania i procedur dotyczących lit. d);

- f) w celu określenia procedur selekcji przedsiębiorstw, którym zostaną przyznane indywidualne prawa użytkowania częstotliwości radiowych lub numerów przez krajowe organy regulacyjne, o ile jest to właściwe, zgodnie z postanowieniami art. 6b.

Środki wymienione w lit. a) do d) i w lit. f), mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14a ust. 3. Z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy Komisja może zastosować tryb pilny określony w art. 14a ust. 4.

2. Środki, o których mowa w ust. 1 mogą przewidywać, o ile jest to właściwe, możliwość złożenia przez państwa członkowskie uzasadnionego wniosku o częściowe zwolnienie lub tymczasowe odstępstwo od tych środków.

Komisja ocenia uzasadnienie wniosku, biorąc pod uwagę sytuację w państwie członkowskim, i może przyznać częściowe zwolnienie lub tymczasowe odstępstwo lub oba te środki, o ile nie odsunie to nadmiernie w czasie wdrożenia środków wykonawczych, o których mowa w ust. 1, albo nie stworzy nadmiernych różnic pomiędzy państwami członkowskimi w odniesieniu do sytuacji konkurencyjnej lub regulacyjnej.

3. We wdrażaniu przepisów niniejszego artykułu Komisję może wspomagać Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej (zwany dalej „Urzędem”). Komisja uwzględnia przede wszystkim opinię Urzędu, o ile zostanie wydana, złożoną zgodnie z art. 11 rozporządzenia [].

Artykuł 6b

Wspólna procedura selekcji dla wydawania praw

1. Techniczny środek wykonawczy, o którym mowa w ust. 6a pkt 1 lit. f), może przewidywać złożenie przez Urząd propozycji w sprawie selekcji jednego lub większej liczby przedsiębiorstw, którym mogą zostać wydane indywidualne prawa użytkowania częstotliwości radiowych lub numerów zgodnie z art. 12 rozporządzenia [...].

W takich przypadkach środek musi obejmować wskazuje okres, w którym Urząd powinien zakończyć selekcję, procedurę, zasady i warunki dotyczące selekcji oraz szczegółowe dane dotyczące wszelkich opłat nakładanych na posiadaczy praw użytkowania częstotliwości radiowych lub numerów, aby zapewnić optymalne użytkowanie widma lub zasobów numeracyjnych. Procedura selekcyjna powinna być otwarta, przejrzysta, niedyskryminacyjna i obiektywna.

2. Uwzględniając przede wszystkim opinię Urzędu, Komisja przyjmuje środek dokonujący wyboru jednego lub większej liczby przedsiębiorstw, którym zostaną wydane indywidualne prawa użytkowania częstotliwości radiowych lub numerów. Środek określa termin wydania takich praw użytkowania przez krajowe organy regulacyjne. Komisja postępuje zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 14a ust 2.”

6. W art. 7 wprowadza się następujące zmiany:
- a) W ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:
 - i) Pierwsze zdanie otrzymuje brzmienie:

„1. Państwo członkowskie rozważające, czy ograniczyć liczbę praw użytkowania, które mają zostać przyznane dla częstotliwości radiowych, albo czy wydłużyć okres obowiązywania istniejących praw inaczej niż zgodnie z określonymi w nich warunkami, powinno między innymi:”
 - ii) Litera c) otrzymuje brzmienie:

„c) ogłosić każdą decyzję dotyczącą ograniczeń w przyznawaniu praw użytkowania lub odnawianiu praw użytkowania, wraz z jej uzasadnieniem;”
 - c) Ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli przyznawanie praw użytkowania częstotliwości radiowych powinno być ograniczone, państwa członkowskie przyznają takie prawa według kryteriów selekcji, które muszą być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne oraz proporcjonalne. Każde kryterium selekcji musi uwzględniać cele określone w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej) i wymagania z art. 9 tej dyrektywy.”
 - d) W ust. 5 wyrazy „art. 9” zastępuje się wyrazami „art. 9b”.
7. Skreśla się art. 8.
8. W art. 10 wprowadza się następujące zmiany:
- a) Ustępy 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne monitorują i nadzorują zgodność z wymogami określonymi w ogólnym zezwoleniu lub prawach użytkowania oraz w szczegółowych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, zgodnie z art. 11.

Krajowe organy regulacyjne posiadają uprawnienia do zażądania, aby przedsiębiorstwa udostępniające sieci lub świadczące usługi łączności elektronicznej na podstawie ogólnego zezwolenia lub korzystające z prawa użytkowania częstotliwości radiowych lub numerów dostarczyły wszystkich informacji niezbędnych do sprawdzenia, czy są spełnione wymogi określone w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkowania lub szczegółowych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, zgodnie z art. 11.
 - 2. Jeżeli krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że dane przedsiębiorstwo nie spełnia jednego lub więcej wymogów określonych w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkowania lub szczegółowych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, zawiadamia o tym przedsiębiorstwo i zapewnia mu odpowiednią możliwość wypowiedzenia się w tej kwestii, w rozsądnym terminie.

3. Właściwy organ posiada uprawnienia do żądania usunięcia naruszeń, o których mowa w ust. 2, albo natychmiast, albo w rozsądnym terminie, a także przyjmuje odpowiednie i proporcjonalne środki zmierzające do zapewnienia zgodności ze stanem prawnym.

W tym celu państwa członkowskie upoważniają właściwe organy do nakładania kar finansowych, w stosownych przypadkach. O środkach oraz uzasadnieniu ich zastosowania należy bezzwłocznie zawiadomić dane przedsiębiorstwo oraz wyznaczyć rozsądny termin, w którym przedsiębiorstwo będzie musiało się do nich dostosować.”

- b) Ustęp 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 2 i 3, państwa członkowskie upoważniają właściwy organ do nakładania kar finansowych na przedsiębiorstwa, o ile jest to właściwe, z tytułu nieprzekazania informacji zgodnie z obowiązkami nałożonymi na nie na podstawie art. 11 ust. 1 lit. a) albo lit. b) niniejszej dyrektywy lub art. 9 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) w rozsądnym terminie określonym przez krajowy organ regulacyjny.”

- c) Ustęp 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadkach poważnego i powtarzającego się uchybienia wymogom określonym w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkowania lub szczegółowych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, jeżeli środki zmierzające do zapewnienia zgodności ze stanem prawnym, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, okażą się nieskuteczne, krajowe organy regulacyjne mogą zakazać przedsiębiorstwu dalszego świadczenia dostępu do sieci lub usług łączności elektronicznej albo zawiesić lub cofnąć prawo użytkowania. Mogą zostać zastosowane sankcje i kary, które są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające, w odniesieniu do okresu każdego uchybienia, nawet jeżeli takie uchybienie zostanie później naprawione.”

- d) Ustęp 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Niezależnie od przepisów ustępów 2, 3 oraz 5, jeżeli właściwy organ dysponuje dowodem uchybienia wymogom określonym w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkowania lub szczegółowych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, które stanowi bezpośrednie i poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego, obronności lub zdrowia publicznego, albo spowoduje poważne gospodarcze lub operacyjne problemy dla innych usługodawców lub użytkowników korzystających z sieci lub usług łączności elektronicznej, może on podjąć niezwłocznie środki tymczasowe, mające na celu naprawienie sytuacji, zanim zostanie wydana ostateczna decyzja w tej sprawie. Następnie należy zapewnić danemu przedsiębiorstwu odpowiednią możliwość wypowiedzenia się w danej kwestii i zaproponowania środków naprawczych. W razie potrzeby właściwy organ będzie mógł zatwierdzić podjęte środki tymczasowe, które mogą obowiązywać przez maksymalnie 3 miesiące.”

9. W literach a) i b) art. 11 ust. 1 wyraz „załącznik” zastępuje się wyrazem „załącznik I”.
10. Artykuł 14 otrzymuje brzmienie:

*„Artykuł 14
Zmiana praw i obowiązków*

1. Państwa członkowskie zapewniają, by prawa, wymogi oraz procedury dotyczące ogólnych zezwoleń, praw użytkowania albo praw instalowania urządzeń mogły być zmienione jedynie w obiektywnie uzasadnionych przypadkach oraz w sposób proporcjonalny, uwzględniając, o ile jest to właściwe, szczegółowe warunki dotyczące praw użytkowania częstotliwości radiowych podlegających obrotowi. Zamiar wprowadzenia takich zmian ogłasza się w odpowiedni sposób, a zainteresowanym stronom, w tym użytkownikom i konsumentom, przyznaje się wystarczająco dużo czasu na wypowiedzenie się w kwestii proponowanych zmian, czyli co najmniej cztery tygodnie, z wyjątkiem nadzwyczajnych okoliczności.
 2. Państwa członkowskie nie ograniczają i nie cofają praw instalowania urządzeń lub praw użytkowania częstotliwości radiowych przed upływem okresu, na jaki zostały one przyznane, chyba że jest to uzasadnione i stosowane zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego dotyczącymi odszkodowania w razie cofnięcia praw.”
11. Dodaje się art. 14a w brzmieniu:

*„Artykuł 14a
Komitet*

1. Komisję wspiera Komitet ds. Łączności.
 2. W razie odwołania do niniejszego ustępu, stosuje się postanowienia art. 3 oraz 7 decyzji 1999/468/WE, przy uwzględnieniu przepisów art. 8 tej decyzji.
 3. W razie odwołania do niniejszego ustępu, stosuje się postanowienia art. 5a ust. 1-4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, przy uwzględnieniu przepisów art. 8 tej decyzji.
 4. W razie odwołania do niniejszego ustępu, stosuje się postanowienia art. 5a ust. 1, 2, 4 oraz 6 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, przy uwzględnieniu przepisów art. 8 tej decyzji.”
12. Artykuł 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Państwa członkowskie zapewniają, by wszystkie odpowiednie informacje na temat praw, wymogów, procedur, kosztów, opłat i decyzji związanych z ogólnymi zezwoleniami, prawami użytkowania i prawami instalowania urządzeń były publikowane oraz uaktualniane w odpowiedni sposób, tak aby

zapewnić łatwy dostęp do tych informacji dla wszystkich zainteresowanych stron.”

13. W art. 17 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1. Bez uszczerbku dla art. 9a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej), państwa członkowskie dostosowują zezwolenia obowiązujące w dniu 31 grudnia 2009 r. do art. 5, 6, 7 oraz załącznika I do niniejszej dyrektywy nie później niż do [dnia 31 grudnia 2010 r.]
2. Jeżeli zastosowanie ustępu 1 pociąga za sobą ograniczenie praw albo zwiększenie obowiązków wynikających z obowiązujących już zezwoleń, państwa członkowskie mogą przedłużyć ważność powyższych praw i obowiązków nie później niż do [dnia 30 września 2011 r.], pod warunkiem, że nie będzie to naruszało praw innych przedsiębiorstw, wynikających z przepisów prawa wspólnotowego. Państwa członkowskie zgłaszają Komisji takie przedłużenie terminu oraz przedstawiają jego uzasadnienie.”

14. Treść zmienionego załącznika określono w załączniku I do niniejszej dyrektywy.

15. Dodaje się nowy załącznik II, którego tekst został określony w załączniku do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 4 ***Uchylenie***

Uchyła się rozporządzenie (WE) nr 2887/2000.

Artykuł 5 ***Transpozycja***

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do zapewnienia zgodności z niniejszą dyrektywą w terminie najpóźniej do [...]. Państwa członkowskie są zobowiązane do przekazywania Komisji tekstu krajowych przepisów oraz tabeli korelacji pomiędzy tymi przepisami a dyrektywą.

Państwa członkowskie stosują powyższe przepisy od [...].

Przyjmując powyższe przepisy, państwa członkowskie zapewniają, by zawierały one odniesienie do niniejszej dyrektywy lub by odniesienie to towarzyszyło ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 6
Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie [...] dnia od daty jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 7
Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

W załączniku do dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywy o zezwoleniach) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) Nagłówek „Załącznik” zastępuje się nagłówkiem „Załącznik I”.
- 2) Pierwszy akapit otrzymuje brzmienie:

„Wymogi wymienione w niniejszym załączniku składają się na maksymalną listę wymogów, które mogą być związane z ogólnym zezwoleniem (część A), prawami użytkownika częstotliwości radiowych (część B) oraz prawami użytkownika numerów (część C), o których mowa w art. 6 ust. 1 oraz art. 11 ust. 1 lit. a, w granicach dozwolonych zgodnie z art. 5, 6, 7, 8 i 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).”
- 3) W części A wprowadza się następujące zmiany:
 - (a) Punkt 4 otrzymuje następujące brzmienie:

„4. Dostępność numerów z krajowego planu numeracji dla użytkowników końcowych, numerów z ETNS i UIFN, w tym wymogi zgodne z przepisami dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej).”
 - (b) Punkt 7 otrzymuje następujące brzmienie:

„7. Ochrona danych osobowych i prywatności, specyficznych dla sektora łączności elektronicznej, zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE (dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej)³⁴.”
 - (c) Punkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Reguły dotyczące ochrony konsumenta, specyficzne dla sektora łączności elektronicznej, w tym wymogi zgodne z przepisami dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej), i warunki dostępu dla użytkowników niepełnosprawnych zgodnie z art. 7 niniejszej dyrektywy.”
 - (d) W pkt 11 i 16 wyraz „dyrektywa 97/66/WE” zastępuje się wyrazem „dyrektywa 2002/58/WE”.
 - (e) Dodaje się ustęp 11a w brzmieniu:

„11.a Warunki użytkowania w odniesieniu do komunikatów kierowanych przez organy publiczne do ogółu ludności, ostrzegających o bezpośrednich zagrożeniach i mających na celu zmniejszenie konsekwencji poważniejszych kataklizmów.”
 - (f) W pkt 12 usuwa się wyrazy „oraz nadawcami publicznymi”.

³⁴

Dz.U. L 201 z 31.7.2002, str. 37.

(g) Dodaje się pkt 19 w brzmieniu:

„19. Zgodność z krajowymi środkami wdrażającymi przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/29/WE³⁵ oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/48/WE³⁶.”

4) W części B wprowadza się następujące zmiany:

(a) Punkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Obowiązek świadczenia usługi lub korzystania z rodzaju technologii, dla których prawo użytkowania danej częstotliwości zostało przyznane, w tym, w razie potrzeby, wymagania dotyczące zasięgu.”

(b) Skreśla się pkt 2.

(c) W pkt 4 usuwa się wyrazy „i zmianami zawartymi w krajowej tabeli przeznaczeń częstotliwości”.

(d) Punkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Dobrowolne zobowiązania, jakie przedsiębiorstwo, któremu przydzielono prawo użytkowania, przyjęło na siebie podczas konkurencyjnej lub porównawczej procedury selekcji.”

(e) Dodaje się następujący pkt 9:

„9. Szczególne obowiązki związane z doświadczalnym użytkowaniem częstotliwości radiowych.”

5) W części C pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Dobrowolne zobowiązania, jakie przedsiębiorstwo, któremu przydzielono prawo użytkowania, przyjęło na siebie podczas konkurencyjnej lub porównawczej procedury selekcji.”

³⁵ Dz.U. L 167 z 22.6.2001, str. 10.

³⁶ Dz.U. L 157 z 30.4.2004, str. 45.

ZAŁĄCZNIK II

Do dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywy o zezwoleniach) dodaje się następujący załącznik II:

„ZAŁĄCZNIK II

Warunki, które mogą podlegać harmonizacji zgodnie z art. 6a ust. 1 lit. d)

- 1) Warunki związane z prawami użytkowania częstotliwości radiowych:
 - a) okres obowiązywania praw użytkowania częstotliwości radiowych;
 - b) terytorialny zakres praw;
 - c) możliwość przekazywania praw innym użytkownikom częstotliwości radiowych, a także warunki i procedury z nimi związane;
 - d) sposób ustalania opłat za korzystanie z prawa użytkowania częstotliwości radiowych;
 - e) liczba praw użytkowania do przyznania każdemu przedsiębiorstwu;
 - f) warunki wymienione w części B załącznika I.
- 2) Warunki związane z prawami użytkowania numerów:
 - g) okres obowiązywania praw użytkowania danego numeru lub numerów;
 - h) terytorium, na którym obowiązują;
 - i) wszelkie określone usługi lub zastosowania, dla których mają zostać zarezerwowane numery;
 - j) przekazywanie i możliwość przenoszenia praw użytkowania;
 - k) sposób ustalania opłat (o ile istnieją) za korzystanie z prawa użytkowania numerów;
 - l) warunki wymienione w części C załącznika I.”